

Megrongált háztetők, kidőlt fák Maros megyében

Viharkárok Marosvásárhelyen és környékén

Kárelhárítás a fedett jégpályánál

Fotó: Nagy Tibor

Augusztus 30-án, szerdán hihetetlen gyorsasággal érkező, sötét viharfelhők váltották fel késő délután Marosvásárhelyen a hőséget. A vészjelzéssel egy időben meg is érkezett a viharos szellőkkel társuló jégeső, amely alaposan megbízta a fákat, háztetőket és kocsikat rongált meg. A rendkívül gyorsan lezúduló, hatalmas vízmennyiséget a csatornahálózat nem győzte elvezetni, így helyenként tenyegyig erő vízben araszoltak a járművek.

A marosvásárhelyi meteorológiai állomáson megtudtuk, hogy a megyében helyenként enyhébb, máshol erősebb lefolyású viharok voltak. A szakemberek mérése szerint a legerősebb szellőkés óránként 81 km-es sebességgel söpört végig Marosvásárhelyen, a 15 perc alatt (6.38 órától 6.53-ig) lezúduló vízmennyiség négyzetméterenként 19,5 liter volt, a jégdarabkák átmérője pedig 15 mm. Nem véletlen, hogy a Poklos-patak medre hirtelen megduzzadt, és szokatlanul gyorsan hömpölyögve ömlött a Marosba.

(Folytatás a 2. oldalon)

Szer Pálósy Piroksa

Gondok és lehetőségek az új tanév küszöbén

A 2023–24-es tanév előkészítéséről szóló beszámolót követően Nița Fănică ideiglenesen kinevezett Maros megyei főtanfelügyelőt arról kérdeztük, hogy mit tesz az intézmény annak érdekében, hogy jó körülmények között lehessen megkezdeni az új iskolai évet. A 11 fejezetből álló beszámolót augusztus 31-én a kormányhivatal közzé tette.

4.

Borbereki értékeink

Borberekre szász hospes lakosság települt, amely 1248-ban az alvinciakkal együtt megkapta a Nagyszeben vidékén élők szabadságjogait Lőrinc erdélyi vajdától. 1430-ban, Alvincsal együtt, „kettős városként” ugyan szabad királyi városi rangot kapott, de a későbbiekben oppidumként említették.

5.

Szlovénia (8.)

Az Isonzó folyó völgyét meredek sziklafalak övezik, a gyér növényzet, a rejtőzés, a védőállások kiépítésénél tapasztalt nehézségek kemény próba elé állították mind a védőket, mind a támadókat, a heves, kézitusákkal tarkított harcokban nagy veszteségeket szenvedtek.

15.

Nyárádmagyarós büszke az értékeire

A múlt hét végén községi napokat tartottak Nyárádmagyaróson. A bekecsalji kisközség hazavárta az elszármazottakat is.

18.

20%
KEDVEZTMÉNY
a diákok számára

OPTICA OPTOFARM

Keress fel minket!
0265 212 304
Marosvásárhely, Szászrégen, Szováta

Aktuális
Gázzzag az égig

Benedek István

Teljesen érthetően, a korrupcióellenes ügyészség eljárást indított a közel egy hete történt autógáz-telepi robbanások ügyében. A hírek szerint az engedély nélkül működő telep ügyében illetékes hatóságoknál vizsgálódnak, vagyis azt veszik szemügyre, hogy kinek kellett volna észre venni, mi zajlik ott, és intézkednie is. A sajtóhírek alapján viszont nyugodtan állítható, hogy a cégnél és az állam egyéb intézményeinél is bőven volna tennivalójuk.

Mert ahogy telik az idő, egyre több érdekes részlet kerül napvilágra. A katasztrófa másnapján már kiderült, hogy a telepet működtető cégtől vásárolt üzemanyagot a helybeli önkormányzat, és a tágabb környék több tucatnyi polgármesteri hivatala is. Az összesnél a koalíció színeiben regnáló gazdák vannak, ebben az üzletben a szocik és a liberálisok testvériesen megfértek egymás mellett, még ha mostanában már kezdik is rúgdosni egymást a nagykutyaik a kormányzás egyre kellemetlenebbé váló gazdasági problémái miatt. Olyan csak elvetemült ellenzéki agyakban fordulhat meg, hogy az ilyesmit jobb helyeken korrupciónak hívják.

De még ha az ilyen baráti vásárlásokat akár el is lehetne kenni azzal az ürüggyel, hogy biztos licitet nyert az olténiai pártbáró fiacskája ezeknél az önkormányzatoknál, vannak magasabbra vezető korrupciógyanus szálai is az ügynek. Mint tudott, a szomszédban zajló háború

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

SZEPTEMBER

1., péntek

A Nap kel
6 óra 42 perckor,
lenyugszik
20 óra 2 perckor.
Az év 244. napja,
hátravan 121 nap.

IDŐJÁRÁS

Többnyire napos

Hőmérséklet:

max. 27 °C

min. 10 °C

**Isten éltesse!*

Ma **EGYED** és **EGON**,
holnap **REBEKA**
és **DORINA** napja.
REBEKA: héber eredetű női
név, a jelentése bizonytalan.
DORINA: a Dorottya névnek
kicsinyítőképzővel önállósult
beceneve.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. augusztus 31.

1 EUR	4,9412
1 USD	4,5441
100 HUF	1,3002
1 g ARANY	284,1094

Viharkárok Marosvásárhelyen és környékén

Fotó: ISU

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker	30, 42, 33, 40, 43 + 15	NOROC PLUS: 9 2 9 6 6 5
LOTO	36, 17, 29, 40, 15, 10	SUPER NOROC: 2 1 8 5 6 6
40	31, 41, 39, 15, 17, 47	NOROC: 8 6 3 0 2 4 1

Megyei hírek

Őszi felvételi a Sapientian

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem marosvásárhelyi karán augusztus 27-én kezdődött, és szeptember 8-ig tart az iratkozás az őszi felvételre, amelynek során a nyári felvételi után megmaradt tandíjmentes, költség-hozzájárulásos, differenciált költség-hozzájárulásos és teljes tandíjas helyeket lehet megpályázni. A marosvásárhelyi karon infokommunikációs hálózatok és rendszerek szakon van a legtöbb – 10 – ingyenes hely, gépészmérnöki szakon 6, fordító és tolmács szakon 4, mechatronikán 3, kertészmérnökin, valamint automatika és alkalmazott informatika szakon 1-1 tandíjmentes hely vár betöltésre. Az iratkozás online zajlik, erről és egyéb részletekről az ms.sapientia.ro honlapon lehet tájékozódni.

Jelentkezőket várnak a Károli Gáspár egyetem marosvásárhelyi képzéseire

Folytatódik a beiratkozás a Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Karára a marosvásárhelyi, székelyhelyen kívüli képzésen. A tanító – óvodapedagógus szak nappali tagozatán tandíjmentes helyekre, a levelező tagozaton részben költségterítéses helyekre várják a jelentkezőket. Levelező tagozaton két éves posztliceális rendszerű református kántorképzésre is lehet jelentkezni, ezen egyházközségi kántori oklevél szererezhető. A jelentkezés és beiratkozás szeptember 3-ig tart, az alkalmassági vizsgákra szeptember 6-án kerül sor. További információkért érdeklődni a 0265-215-278-as telefonszámon 9 és 13 óra között, illetve a kantortanito@gmail.com e-mail-címen lehet.

Erdélyi táncbáztalálkozó

Szeptember 7–9. között tartják Székelyudvarhelyen az Erdélyi Táncbáztalálkozót, amelyet minden évben nagy érdeklődés övez. A csütörtöki nyitórendezvény 18.30 órától lesz, ArcPoétika címmel megnyílik Ádám Gyula fotókiállítás a városi park bejáratánál. 19 órától a Nagyváros Táncgyűttes Istenes című előadása következik a művelődési házban, ezután folkkocsma lesz. A felvonulás a Márton Áron téren pénteken 17 órakor kezdődik. Szombaton a 18 órakor kezdődő gálaműsorban az erdélyi magyar hivatásos néptáncgyűttesek lépnek fel a városi sportszarnokban. Pénteken és szombaton este három helyszínen lesz táncbáztalálkozó.

Művészeti zakuszká – 6. kiadás

Szeptember 2-án 16 órától a marosvásárhelyi vár ad otthont a Művészeti zakuszká fesztiválnak, ahol kiállítások, szabadtéri színház, kézművesvásár, workshopok, helyi DJ-k zeneegyvelege várja az érdeklődőket. Fellépnek a zenevilág helyi képviselői: a Vaile, a BobFolk, Alex Cioată és a többiek. 19 órától a Mádalina Pavál Orchestra și Byron koncertezik. A szervezők ígérik, hogy lesz zakuszká is. Szervező a Facem szervezet.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

(Folytatás az 1. oldalról)

A Maros Vízügyi Igazgatóság tájékoztatása szerint azonban sem folyók, sem patakok nem áradtak meg a hirtelen lezúduló víz miatt.

A heves esőzésekre, jégesőre, erős széllekedésekre figyelmeztető narancssárga veszjelzés nyomán szerdán délután 43 hívást jegyeztek Maros megyében a 112-es egységes segélyhívó számon. A telefonálók két tüzesetet és 41 olyan vészhelyzetet jelentettek, amelyeket a veszélyes hidrometeorológiai jelenségek okoztak Marosvásárhelyen, Maroskeresztúron, Marosszentkirályon, Nyárádtón, valamint a megye más településein is.

Marosvásárhelyen több mint 30 helyszínen kellett beavatkozni a tűzoltók a hirtelen lezúduló hatalmas vízmennyiség vagy a kidőlt fák, karvastagságú letört ágak, felgyűrt és leröpített tetőzet okozta károk elhárításában. A Sáros utcában kidőlt hatalmas fenyőfa miatt a környék lakossága áram nélkül maradt, ezért a tűzoltóság mellett az Electrica áramszolgáltató vállalat és a Salvamont hegyimentő csapat is részt vett a beavatkozásban – tájékoztatott a helyszínről Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere.

A marosvásárhelyi állatkertben több fa kidőlt, és emiatt kerítések rongálódtak meg a viharban – tájékoztatott az állatkert sajtóosztálya. Két európai bölény kiszabadult a kifutóból, az állatkert munkatársainak több órájukba telt, amíg sikerült altatás nélkül visszaterelni az állatokat a helyükre, így az állatkert a kárelhárítás alatt is nyitva áll a látogatók előtt.

A vihar megrongálta és ledöntötte a marosszentgyörgyi fedett jégpálya sátor tetőzetét is. A jégpálya igazgatóságának tájékoztatása szerint az 1.800 négyzetméteres területet lefedő sátor több helyen is beszakadt. Szerencsére a vihar idején senki sem tartózkodott az épületben, így sérültekről nem érkezett jelentés.

A viharok elhárítása mellett tüzesethez is riasztották a marosvásárhelyi tűzoltókat: egy Színház téri étteremben ütött ki tűz, amely körülbelül 150 négyzetméteres területet érintett. A tűznek nem voltak sérültjei, sikerült időben eloltani és megakadályozni a továbbterjedését.

Maros megyében a hat alegység 75 katonai tűzoltóból álló csapatai és az ISU marosvásárhelyi különítménye vett részt a magasból való mentésben, a kidőlt fák okozta károk elhárításában.

A Ro-Alert rendszeren keresztül három figyelmeztető üzenet érkezett a lakosságnak, a narancssárga veszjelzés volt érvényben.

Maros megyében nem volt szükség a lakosság kimenekítésére – tájékoztatott Călușeri Alexandra, a Maros megyei Horea Katasztrófavédelmi Felügyelőség szóvivője.

Egy nappal korábban, kedden este a vihar Hargita megyében okozott tetemes károkat, 25 településen több mint 120 transzformátorállomást rongált meg, több ezer fogyasztó maradt áram nélkül. A Bucsin-tetőn, illetve a Borszék és Tölgyes közötti útszakaszon fák dőltek az úttestre.

Fotó: Nagy Tibor

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasag.ro **E-mail:** nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Kolozsváron tartja 36. kongresszusát a Vallásszabadság Nemzetközi Egyesülete

Hit a megbékélésben címmel **Kolozsváron tartja szeptember 4–6. között 36. kongresszusát a Vallásszabadság Nemzetközi Egyesülete (International Association for Religious Freedom – IARF) – közölte szerdán a Magyar Unitárius Egyház (MUE).**

A nyitóünnepséget hétfőn délután rendezik a kolozsvári belvárosi unitárius templomban. Az ünnepség áhítattal kezdődik, ahol a keresztes felekezetek képviselői mellett muszlim, zsidó, buddhista, sintoista, hindu és zoroasztrianus résztvevők imádkoznak a békéért. A megnyitó alkalmával George Williams vallástörténész *A megbékéléshez vezető út a történelem megismerése* címmel tart előadást.

A MUE közleménye felidézte, hogy az IARF jogelődje 1900-ban alakult meg, az alapítók között voltak a magyar unitáriusok is. A nemzetközi szervezet 1955-től tagja az ENSZ Gazdasági és

Szociális Tanácsának, irodát tart fenn Genfben és New Yorkban, és aktívan részt vesz az emberi jogok, a vallásszabadság és a vallások közötti párbeszéd elősegítésében. Az IARF fő célja, hogy megteremtse a párbeszéd lehetőségét a különböző vallások és egyházak között, miközben határozottan kiáll a lelkiismereti szabadság mellett – közölte.

Az egyesület tagsága az idők során bővült, az unitárius és más protestáns közösségek, valamint az unitárius-univerzalista szervezetek mellett meghatározó tagja a japán buddhista Rissho Kosei Kai, valamint több japán sintó szentélyi közösség, az ábrahám vallások megbékélését elősegítő közel-keleti egyesületek, valamint az Indiában tevékenykedő vallásos és emberjogi szervezetek némelyike.

„Az egyesület tagságának sokszínűsége, a vallások és világszemléletek gazdagsága természetesen vonja magával azt is, hogy megannyi – akár sarkalatos – kérdésben nem ugyanúgy

vélekednek a tagok. Mindazonáltal mindnyájan bízunk abban, hogy az egyesület fő célját sikerül szolgáljunk szerte a világban” – olvasható a MUE közleményében.

Az IARF honlapján elérhető program szerint a kolozsvári kongresszus fő helyszíne a János Zsigmond Unitárius Kolégium aulája lesz, a nyitóünnepséget a belvárosi unitárius templomban tartják, egyes párhuzamos rendezvényeknek pedig az öt éve felavatott Vallásszabadság Háza ad otthont.

„Azt reméljük, hogy a kongresszuson feltárjuk azokat a módokat, amelyekkel a vallás inspirálhatja és táplálhatja a gyógyulást, a megbékélés és az igazságos béke megteremtésére irányuló erőfeszítéseket” – olvasható egyebek mellett a kolozsvári rendezvény programismertetőjében.

Több mint két évtizeddel ezelőtt, 2002-ben Budapesten tartották az IARF 31. világgongresszusát. (MTI)

Washingtonnak intenzív orosz–észak-koreai fegyverkereskedelmi tárgyalásokról van tudomása

Amerikai információk szerint Oroszország és Észak-Korea között egyre intenzívebbek a fegyverkereskedelmi tárgyalások – hangzott el szerdán a Fehér Ház Nemzetbiztonsági Tanácsának sajtóbeszélgetésén.

John Kirby, a testület kommunikációs koordinátora felidézte, hogy a közel-múltban Szergej Sojgu orosz védelmi miniszter tűzérési eszközök vásárlásáról tárgyalt az észak-koreai fővárosban, azt követően pedig magas rangú orosz küldöttség egyeztetett a részletekről, amelyek kidolgozása a következő hónapokban folytatódik.

Hírszerzési információk szerint ha létrejön az üzlet, akkor annak keretében Oroszország változatos és nagy mennyiségű hadianyaghoz jut, amelyet Ukrajnában tervez felhasználni. Ezenfelül a hadiipar számára kritikusan fontos

nyersanyagok szállítása is az üzlet részét képezheti.

Szintén hírszerzési információkra hivatkozva a nemzetbiztonsági illetékes megjegyezte, hogy a közelmúltban Vlagyimir Putyin orosz elnök és Kim Dzsong Un észak-koreai vezető között több levélváltás történt a kétoldalú kapcsolatok szorosabbá tételéről.

Kirby kijelentette, hogy felszólítják Észak-Koreát, állítsa le a fegyverkereskedelmi tárgyalásokat, ugyanis egy ilyen üzlet megsértené az ENSZ több határozatát is. Hozzátette: az Egyesült Államok a szankciós politikáján keresztül is akadályozza, hogy Oroszország katonai felszereléshez jusson Észak-Koreából vagy bármely más országból.

Kirby értékelése szerint azzal, hogy Oroszország Észak-Koreához fordul tűzérési eszközökért és nyersanyagokért, a gyengeségét mutatja meg, és kétségbe-

esést tükröz Moszkva részéről. Arra a kérdésre ugyanakkor, hogy ha igaz az orosz gyengeség és kétségbeesés, akkor az jelezheti-e a háború közelgő végét, a Nemzetbiztonsági Tanács tisztviselője azt mondta, hogy a háború menetéből az látszik, „Putyin nem hajlik arra, hogy letegye a fegyvert, és tárgyalásokba bocsátkozzon Volodimir Zelenszkij ukrán elnökkel”. A tárgyalásokig az Egyesült Államok Ukrajnát ellátja a harcokhoz szükséges biztonsági támogatással annak érdekében, hogy a harctéri sikereket érhesse el, aminek révén, ha annak eljön az ideje, a tárgyalászatnál is sikeres lehessen.

Utalt arra, hogy az amerikai kormány hétfőn jelentett be egy újabb, 250 millió dolláros katonai szállítmányt Ukrajna számára, benne légvédelmi eszközökkel, rakétákkal, löszerekkel és egyéb felszereléssel. (MTI)

Kétéves kormányzati ciklushoz kért támogatást a spanyol konzervatív kormányfőjelölt a szocialistáktól

Négy helyett kétéves kormányzati ciklushoz kért támogatást Alberto Núñez-Feijóo, a spanyol konzervatív Néppárt (PP) kormányfőjelöltje Pedro Sánchez-től, a Spanyol Szocialista Munkáspárt (PSOE) főtitkárától szerdai madridi megbeszélésükön.

A jobboldali pártvezető a tanácskozást követő sajtótájékoztatóján bejelentette, hogy két év múlva előrehozott választásokat írta ki, amennyiben a PSOE-képviselők most tartózkodással segítik miniszterelnökké választását a parlamentben. Azonban mindkét fél beleegyezése esetén a kormányzati ciklus meghosszabbítható – tette hozzá.

A felvázolt rövidített ciklusban a kormányzás hat nagy – állami szintű –, a PP

és a PSOE által is jóváhagyott egyezményen (paktumon) alapulna, amelyek alapvető spanyol belpolitikai problémákra kínálnak megoldást az alábbi területeken: demokratikus újjáépítés, jóléti állam, egészséges gazdaság, családpolitika, nemzeti vízügy és területi megállapodások.

Alberto Núñez-Feijóo hangsúlyozta: a javaslat a központi politikai hatalom megőrzése érdekében született, hogy a választásokon a legtöbb szavazatot nyert párt kormányozhasson, megakadályozva ezzel a függetlenségpárti erők befolyásának térnyerését.

Mint mondta, a PSOE főtitkára a találkozóon elutasította a javaslatot, mondván: „szívesebben állapodik meg a függetlenségi pártokkal”.

A PP elnöke hangsúlyozta: tovább folytatja a kapcsolatfelvételt a törvényhozás pártjaival, hogy megszerezze a megválasztásához szükséges parlamenti támogatást.

A spanyol parlament szeptember 26-án kezdődő, kétnapos ülésén tartja a miniszterelnök-választási vitát és szavazást.

VI. Fülöp spanyol király a múlt héten kérte fel a július végi általános választásokon győztes konzervatív Néppárt elnökét a kormányfői tisztségre.

Amennyiben a PP jelöltjét nem támogatja a törvényhozás, és más párt jelöltje sem kap bizalmat az előírt két hónapos határidőn belül, akkor 2024. január 14-én kerülhet sor újabb általános választásokra. (MTI)

Németország újabb Leopard harckocsikat küldött Ukrajnának

Újabb Leopard harckocsikat és számos további járművet és hadianyagot küldött Németország Ukrajnának az orosz támadással szembeni védekezéshez – jelentették csütörtökön német hírportálok a szövetségi kormány tájékoztatása alapján.

A kormány honlapján vezetett kimutatás legutóbbi, szerda esti frissítése alapján Németország az eddigi tíz után további tíz Leopard A5 típusú harckocsival segíti az ukrán erőket. Az új szállítmány tartalmaz még a többi között egy TRML-4D típusú radarállomást – amelyből így már három üzemel Ukrajnában –, 16 Vector típusú felderítő drónt – amelyek száma 104-re emelkedett –, és az eddigi 42 után 4 további HX81 típusú harckocsiszállító járművet, valamint egy tábort kórházhoz szükséges teljes felszerelést és 13,1 millió löszert kizárólagos célra.

A kijevi vezetés az utóbbi időben elsősorban azt kérte a német kormánytól, hogy biztosítsa a védekezéshez Taurus típusú nagy hatótávolságú rakétákat, hasonlóan a brit kormányhoz, amelytől már kaptak hasonló képességekkel rendelkező, Storm Shadow típusú rakétákat.

Ilyen fegyver azonban továbbra sem szerepel a német támogatási listán, és az ukrán kérés megosztja a koalíciót, a Zöldek és a liberálisok (FDP) támogatják a kezdeményezést, míg a szociáldemokraták (SPD) egyelőre nem tartják alkalmasnak a helyzetet arra, hogy Németország 400-500 kilométer hatótávolságú rakétákat adjon át Ukrajnának.

Ennek ellenére Németország így is a második helyen áll az Ukrajnát a legtöbb fegyverrel és egyéb harci felszereléssel támogató országok sorában az Egyesült Államok után, a szállítmányok összértéke meghaladja a hétmilliárd eurót. (MTI)

Ország – világ

Gyorssegély a crevediai sérülteknek és károsultaknak

Gyorssegély kiutalását hagyta jóvá csütörtöki ülésén a Ciolacu-kabinet a crevediai robbanás sérültjeinek és a károsult családoknak – közölte a kormánysszövívő. A kormányülés utáni sajtótájékoztatóján Mihai Constantin elmondta: a külföldre szállított betegeket egy családtagjuk is elkísérheti, aki havi 2000 eurót kap hozzátartozójának kezelése alatt az utazási, étkezési és szállásköltségeinek fedezésére. A hazai kórházak valamelyikébe utalt sérültet elkísérő családtag havi 2000 lejes támogatást kap hozzátartozójának kezelése alatt az utazási, étkezési és szállásköltségeinek fedezésére. Ezenkívül 1500 lejes juttatásban részesülnek a kórházban kezelt, de időközben már kiutalt sérültek – részletezte a szövívő. Mihai Constantin tájékoztatása szerint a robbanások károsultjai szintén támogatást kapnak. Ennek összege 10.000 lej a több mint 75 százalékban, 7000 lej az 50-75 százalékban, 4500 lej a 25-50 százalékban és 2500 lej a 25 százalékánál kisebb mértékben megrongálódott lakások vagy háztartások esetében. A halálos áldozatok hozzátartozói 7500 lejes gyorssegélyben részesülnek – tette hozzá a szövívő. (Agerpres)

Jóváhagyták az ártámogatott oltások listáját

Jóváhagyta csütörtökön a kormány az ártámogatott oltások listáját – jelentette be a kabinet ülése utáni sajtótájékoztatóján Alexandru Rafila. Az egészségügyi miniszter elmondta, hogy az ártámogatás mértéke 50-től 100 százalékig terjed. Közlése szerint szeptembertől a veszélyeztetett kategóriák influenza elleni vakcinái, december 1-jétől pedig a más típusú vakcinák árát térítik meg. Az utóbbiak közé a következő baktériumok és vírusok elleni oltóanyagok tartoznak: pneumococcus, meningococcus, HPV, DTP, hepatitis B, kanyaró, mumpsz, bárányhimlő. Rafila tájékoztatása szerint egyes oltások, például az influenza elleni vakcina, közvetlenül a gyógyszertárakban is beadhatók. Hozzátette, hogy az ártámogatás igénylése a háziorvos receptje alapján történik. „Ezzel reményeim szerint eloszlatunk az oltás kötelezővé tételével kapcsolatos mindenfajta vitát és gyanút” – tette hozzá. (Agerpres)

Franciaország minimálárat javasol a repülőjegyekre

Franciaország minimálár bevezetését javasolja a repülőjegyekre Európában a szociális és környezetvédelmi dömping elleni küzdelem céljából – mondta Clément Beaune közlekedési miniszter a L'Obs című francia hetilapnak adott interjúban. A tárcavezető hozzátette, hogy a javaslatot a következő napokban bemutatja uniós kollégáinak. „Tízeurós repülőjegyek az ökológiai átállás időszakában többé nem lehetségesek, nem tükrözik vissza az árát, amennyibe a bolygónknak kerülnek” – hangsúlyozta a francia miniszter, utalva a fapados légitársaságok bizonyos árpolitikájára. Ezek a figyelemfelkeltő árak nem fedezik az egy utasra jutó valós költségeit a légi utazásnak, amely sokkal több üvegházhatású gáz kibocsátásával jár, mint a vasúti közlekedés – tette hozzá. (MTI)

Gázzag az égig

(Folytatás az 1. oldalról)

kirobbanása után létrehozottak egy vállalkozásokat segítő programot, IMM Invest Plus néven, azoknak a cégeknek a támogatására, amelyek megsínylették a konfliktus gazdasági következményeit. Legalábbis a politikusok ezt dalták annak idején. Az üzemanyag-forgalmazóknak eleve nem sok keresnivalójuk lett volna ezen a terepen, mert nekik elég kedvező kontextust teremtett a helyzet, de minden jel szerint a baráti cégeknek itt is lejt a pálya. Ugyanis ezt a társaságot a maximális, 5 millió lejes támogatásban részesítették a programból, még úgy is, hogy anyagilag nem lettek volna feltétlenül rászorulva. Mert a cég az utóbbi három esztendőben összesen 58 millió lej nyereséget termelt, és főleg a tavalyi üzleti adatai – mint általában az üzemanyagszektorban – kiemelkedően jók voltak: félmilliárdos forgalom mellett 32 milliós profit. Erre két hónapja még kaptak ötmilliócskát állam bányától is, hadd teljen valami rendes nyaralásra is bárófiókáéknak. Ha mindenki így nyögne a háború terhe alatt, cifra világot élnék.

Annak az ötmilliónak a jó részét, ha nem az egészet, az állam ügyis visszazsebeli a többieknek. Mert az abszurdisztáni módi szerint a katasztrófa után jön a nagy állami vizsgálódás. A szakintézmények avatott ellenőrei sorra veszik az ágazatban működő cégeket, borítékok és bírságjegyzőkönyvek röpködnek majd szaporán, aztán a tévében a kormányfő valamelyik szakminiszter társaságában elszavalja, hogy na most aztán rend lesz, mert intézkedtek. Majd megy minden tovább úgy, ahogyan azelőtt is a korlátlan lehetőségek vadkeleti mennyországbán.

Gondok és lehetőségek az új tanév küszöbén

Kérdéseinkre Niță Fănică főtanfelügyelő válaszolt

A 2023–24-es tanév előkészítéséről szóló beszámolót követően Niță Fănică ideiglenesen kinevezett Maros megyei főtanfelügyelőt arról kérdeztük, hogy mit tesz az intézmény annak érdekében, hogy jó körülmények között lehessen megkezdeni az új iskolai évet. A 11 fejezetből álló beszámolót augusztus 31-én a kormányhivatal kollégiuma előtt mutatta be.

Bodolai Gyöngyi

– *Hány iskola van megyénkben, amely nem tudja a saját épületében fogadni a tanulókat?* – érdeklődtem az egyik legfontosabb feltételről.

– A tanintézmények egy részében nem fejeződtek be a felújítási munkálatok, ezért az oktatók más helyszínen kezdik a tanítást. Az igazgatók jelentése szerint 13 épületről van szó, ahol folyik még a felújítás. A marosvásárhelyiek egy részéről szoltunk, a vidékiek közül például a nyáradremetei Nyulas Ferenc Általános Iskola, Ludason a Ioan Vlăduțiu, Szentannán a Ion Chinezu, Dicsőszentmártonban a Traian Általános Iskola felújítása van folyamatban. Ez utóbbiban a lehetőségekhez igazított program szerint fognak tanítani, amíg a főépület nagyszabású felújítása befejeződik. Megemlíthetjük a Dózsa György községi Rákosi Lajos Általános Is-

kolát, valamint Csíkfalván az elemi osztályokat és az óvodát befogadó épületet.

– *Lesz-e elég képzett pedagógus a megye minden iskolájában?*

– Ami a meghirdetett helyek betöltését illeti, ez már a múlt tanévben megkezdődött a kért áthelyezésekkel, az ideiglenes kinevezésekkel, majd a nyári véglegesítő vizsgával, amelyen 888 pedagógus kapott osztályzatot, akiknek a 82,17 százaléka ért el ötösnél magasabb átlagot. Ez lehetővé teszi, hogy 7-en felül átlaglag meghatározatlan időre szóló (tituláris) kinevezéssel (ha van elegendő állás), 5-7 közötti átlaggal szakképzett helyettesítőként tanítsanak.

– *Maradtak-e üres állások?*

– Kevés, amelyeket az elért eredmény függvényében szakképzett és nagyon kis mértékben szakképzetlen helyettesítővel töltünk be a napokban zajló vizsga eredményei függvényében.

– *Idén sok diáknak nem sikerült az érettségi vizsgája, elsősorban azért, mert nem érte el minden tantárgyból az ötöst, összesítve pedig a hatos átlagot. Milyen volt az átmenési arány a póterettségi vizsgán?*

– A beiratkozottak közül 958 jelentkezőt osztályoztak. Az idén végzeteknek a 28 százaléka érte el a hatos általánost a póterettségen, a korábbi években végzeteknek pedig a 26%-a. Az országos adatok tükrében

is megállapíthatjuk, hogy a póterettségen sokkal kevesebben voltak sikeresek, mint a korábbi szesszióban.

– *Vannak iskolák, ahol egy bizonyos tantárgyból – például román nyelvből – feltűnően sok volt a sikertelenül érettségizők száma. Készített-e az okokról felmérést a tanfelügyelőség?*

– A tanév közben tartott próbaerettségi követően azokban az iskolákban, ahol nagyon gyengék voltak az eredmények, a tanfelügyelőség egy tervet kért arra vonatkozóan, hogy miként lehetne javítani a diákok teljesítményén. A későbbiekben ellenőrzést is végeztünk, hogy az elkészített tervet hogyan ültetik életbe. Ebbe a folyamatba sajnos beleszólt a pedagógusstrájk, ami nagyon elhúzódott.

– *Hogyan értékelte a beszámolóban a nyolcadik osztályt lezáró vizsga eredményét, és hogyan történt a diákok elosztása?*

– Azon iskolák kivételével, ahol külön tehetségfelmérő vizsgát kellett tenni, a nyolcadik osztályt lezáró vizsga eredménye a legtöbb esetben megegyezett volt a diák négyévi munkáját tükröző teszt eredményével. A diákok második körben való elosztása során azokat, akik nem vettek részt az országos képességmérő osztályt lezáró vizsgán, a négyévi átlaguk alapján soroltuk be a különböző szakképző iskolákba, ahol üres helyek voltak.

– *Az új tanügyi törvény értelmé-*

ben megváltozik az érdemostöndíjakra való jogosultság. Milyen változásra lehet számítani?

– Várjuk az ösztöndíjra való jogosultság új módszertanát. Eddig azt közölték, hogy a pénzügyminisztérium fogja átutalni az oktatásügyi tárcának, és a helyhatóságok kimaradnak, mivel sok helyen késtek a kifizetésekkel.

– *Részesülnek-e a taneszközsegélyben a szerény anyagi körülmények között élő gyermekek?*

– Ebben a tanévben az előkészítő-től a nyolcadik osztályig 9646 diák részesül az összesen 663.920 értékű taneszközsegélyből.

– *Sikerült-e megszervezni az új előírásoknak megfelelően, hogy minden kilencedik osztályba jusson egy roma és egy sajátos helyzetű diák?*

– Megbeszéléseket tartottunk az illetékesekkel, és részben sikerült betölteni a fenntartott helyeket. A roma diákok közül körülbelül 200-an éltek a lehetőséggel, és a legjobb iskolákat, osztályokat választották, ahova az általános iskolában elért eredményeik sorrendjében írták be őket. A sajátos igényű diákokat, akiknek rendben voltak az igazolásaik, külön szakaszokban osztottuk el a fenntartott helyekre.

– *Nehéz dolguk lesz azoknak, akik a legjobb iskolákat, osztályokat jelölték meg.*

– A tanároknak lesz nehezebb, akik differenciáltan kell ezekkel a gyermekekkel foglalkozzanak. Azokat a diákokat, akiknek nem sikerül beilleszkedni, a kérésükre más iskolába, osztályba helyezjük át.

– *Feltehetően az idén is folytatódna a már elindított projektek, programok belföldi vagy nemzetközi finanszírozással.*

– A diákok számára folytatódik a tej, kifli, gyümölcs program, amiből 46.330 előkészítő – nyolcadik osztályos diák részesül a megyei tanácson keresztül. A Második esély program keretében azok a fiatalok és felnőttek folytathatják abbamaradt általános iskolai tanulmányaikat, akiknek korábban nem sikerült ezt befejezni. Olyan helyszíneken lesz erre lehetőség, amelyek közel vannak azokhoz a közösségekhez, melyekben ez a probléma fennáll. Egy másik program az iskolából való kimaradás megelőzését segíti elő. A pedagógusoknak szólnak a folyamatos továbbképzést biztosító tanfolyamok a Pedagógusok Háza szervezésében. Az iskolából való kimaradás megfékezésére vonatkozó program keretében nemzetközi alapok is rendelkezésünkre állnak. Eddig 58 iskola vesz részt megyénkbeli a programban. Ezek az iskolák 250.000 eurós segítségből beruházásokat végezhetnek, didaktikai eszközöket vásárolhatnak, különböző nevelési programokat és megsegítő órákat szervezhetnek. Személyesen is részt vettem a programnak a mezőcsávási általános iskolában tartott megnyitóján, nagyon szép volt.

Érdeklődésemre a főtanfelügyelő a beszélgetés végén megjegyezte, hogy az iskolai tantervek folyamatosan változnak, és ennek megfelelően új tankönyvek is megjelentek.

Legyen újra marhahús a tányéron!

A **Black Angus Farm** relatív friss vállalkozás; ahogy az ország kezd újra felfedezni a marhahúst, teret hódítanak a BBQ fogások, a vendéglőkben is egyre keresettebbé válnak a vörös húsok, az Angus marhák iránt is nő az érdeklődés. A nyáradmagyarosi Black Angus Farm a piac felső szegmensét célozza. **Nagy Péter Tamás** menedzsert kérdeztük róla.

– *Miért tartod fontosnak, hogy létrejöjjön a Nyáradmenti Termék védjegymárka, amely összefogja, közös teret biztosít a nyáradmenti termelőknek, illetve gazdasági szempontból milyen pozitív hozzájárulást hozhat ennek?*

– Elsősorban azt látom, hogy nagyobb ismertséget biztosít nekünk, termelőknek. Továbbá fontosnak tartom, hogy ismerjük a termékek eredetét, származását, amelyeket fogyasztunk, és tegyünk róla, hogy azok az árucikkek, amelyek piacra kerülnek, jó minőségűek legyenek. Ez a fogyasztóknak is fontos. Mi is felsorakoztunk a Nyáradmenti Termékek csoporthoz, jó, ha sok jó termék van egy védjegy alatt.

– *A saját vállalkozásodból kiindulva, hogy gondold, az emberekben fontos tudatosítani, hogy ezek a termékek egy különleges régióból származnak?*

– Azt tapasztalom, hogy egyre fontosabb a fogyasztók számára, és nagy hangsúlyt is fektetnek arra, hogy tudják: mit és honnan esznek, hogy a termékek egy megbízható helyről származzanak.

Nekünk már sikerült egy zárt, integrált rendszert felépíteni – ez azt jelenti, hogy az állatok nálunk születnek, itt nőnek fel, és itt kerülnek feldolgozásra. Üzemünkben már késztermékek jönnek ki, amelyeket nem csupán vendéglátóegységekhez, hanem a végső fogyasztókhoz is eljuttatunk, tehát igen, úgy látjuk, hogy egyre nagyobb az érdeklődés.

– *Tehát ti tulajdonképpen prémium terméket forgalmaztok?*

– Így van, de ez nem csupán erről szól, hanem minden manufaktúráis termékről a régióban, tehát a helyi termékcsoportokról: a méztől, a helyi zakuszkán, savanyúságon, tejtermékeken, hústermékeken, pékárutól át a különböző gyümölcsökig, ezek mind-mind helyi, nyáradmenti áruk. Fontosnak tartom, hogy ez minél hangsúlyosabb legyen, minél tudatosabb legyen, egyrészt a helyi fogyasztók számára, akiknek ez egy biztos táplálékforrás, másrészt a termelőknek, akiknek ez stabil, biztos jövedelem. Évek munkájáról beszélünk.

– *Mitől más a ti vállalkozásotok, milyen kapacitással dolgoztok, hová szeretnétek eljutni?*

– Mi tavaly kezdtük el a marhahús-forgalmazást, lényegében ez az első évünk, amikor építkezünk. Nem könnyű, hiszen jelenleg különleges piaci helyzetben vagyunk a háború és a gazdasági ingadozás miatt, de

Black Angus Farm (blackangusfarm.ro) – Nyáradmenti Termék

azt tapasztalom, hogy napról napra fejlődünk. Sikerült eljutnunk oda, hogy hetente 15 állatot tudunk feldolgozni, aminek nagy részét próbáljuk értékesíteni. Vannak olyan hústermékek, amelyeket az emberek még nem nagyon ismernek, hiszen tudjuk, hogy a marhahús-feldolgozás nem olyan népszerű nálunk, mint a szárnyas- vagy a sertés-, ezért másképp is kezeljük ezt a helyzetet. El kell magyarázni a fogyasztónak, hogy a marhahús nem csupán karajból áll, hanem sok más, ízletes része van – oldalas, lábszár, farokcsont, szügy –, és ezekből rendkívül jó minőségű ételeket lehet készíteni.

– *Hogyan maradt el a hazai ételkultúrából a marhafogyasztás, és hogyan lehetne ezt visszahozni?*

– Ahhoz, hogy az állatot tudjuk értékesíteni, tehát hogy levágásra kerüljön, beletelik 2 évbe. Ez hosszabb idő, mint egy szárnyas esetében. Nem olcsó, nem mindenki engedheti meg magának. Ugyanakkor a marhahúsnak az a különlegessége, hogy a piros húsok kategóriájába tartozik. Ennek a húsnak különleges előkészítési kultúrája van: több időbe telik a feldolgozás, néha 4–5 órát is felvesz az előkészítése, ellentétben például a szárnyashússal, amely sokkal gyorsabb. Tehát nagyon jó minőségű és különleges húsról beszélünk, amelyet inkább Nyugat-Európába exportálnak, ahol nagyobb a kultúrája. Ugyanakkor úgy látom, hogy javul a helyzet nálunk, nő az érdeklődés, többen próbálkoznak, vendéglők és szakácsok is. Én mindenképp pozitívan állok hozzá, és remélem, idővel egyre kedvezőbb lesz a helyzet.

A Nyáradmenti Kistérségi Társulás és a Vidéki Beruházások Finanszírozási Ügynöksége (AFIR) 2020. szeptember 7-én írt alá támogatási szerződést az EGYÜTTMŰKÖDÉS A HELYI PIAC FEJLESZTÉSÉRT A RÖVID ELLÁTÁSI LÁNCOK ÉS HELYI TERMÉKEK

Becsülettel, természetesen

facebook.com/NyaradmentiTermek

INTEGRÁLÁSA ÁLTAL NYÁRÁDSZEREDÁBAN ÉS KÖRNYÉKÉN című projekt megvalósítására. A projekt része a Nyáradmenti Termék védjegymárka, amely az Európai Unió Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapja (EMVA – FEADR) támogatásával valósul meg.

SZÍNES VILÁG

XX. évf. 35. (874.) szám, 2023. szeptember 1., péntek

Épített örökségünk

Borbereki értékeink

(Folytatás
augusztus 11-i lapszámunkból)

Nagy-Bodó Tibor

Emlékeztető

Borberekre szász hospes lakosság települt, amely 1248-ban az alvinciakkal együtt megkapta a Nagyszeben vidékén élők szabadságjogait Lőrinc erdélyi vajdától. 1430-ban, Alvinccal együtt, „kettős városként” ugyan szabad királyi városi rangot kapott, de a későbbiekben oppidumként említették.

1510-ben a szászokon kívül magyarok és délszlávok is éltek benne, volt magyar és szász utcája is.

Szapolyai János 1526-ban Radu de la Afumați havasalvi vajdának adományozta a Szapolyai és Ferdinánd közötti harcokban. A század második felében szász lakói valószínűleg elhagyták, magyar lakossága a református vallás mellett állapodott meg. A 17. században a mezővárosba sok nemes költözött.

Református egyháza 1766-ban hetvennyolc férfit és hetvenhét asszonyt számlált. 1848-ban a borbereki magyarok Alvincra menekültek.

Zebernik várának maradványai a falu melletti Várhegyen találhatók. Az alvinci és borbereki szászok építették a 13. században, parasztvárként, vagyis háborús időkben ide menekült a két település lakossága.

A vár területén végzett ásátások alkalmával V. István király idejéből, vagyis az 1270-1272-es évekből származó pénzeket találtak, így a vár keletkezése a tatárjárás utáni évekre tehető.

V. István király 1270–1271-es dénárján megfigyelhető az uralkodó koronás feje, valamint két madár között az alef betű a héber ábécéből

A várat Bethlen Gábor az alvinci habánoknak adományozta, akik megerősítették azt. A 17. század második felében a dokumentumok többször Felsővárnak nevezték – az alvinci Martinuzzi-kastélyhoz viszonyítva.

1723-ban még katonaság őrizte. 1728-ban leégett, ezután elhagyták.

A református templom romja

Borbereknek már 1317-ben volt temploma, és egy 1492. évi oklevélből azt is tudjuk, hogy Szent Leonárd volt a templom védőszentje.

Középkori magyar és szász lakói a reformáció idején a protestantizmus helvét ágát követték. A reformátusok 1590 körül alakították ki egyházközségüket, valószínűleg az alvinci vallásváltoztatás hatására.

Később a szászok elmagyarosodtak. Ezt az is jelezte, hogy 1510-ben ellentétek voltak a szászok, németek, magyarok és szlávok között.

A Dél-Erdély közlése szerint a XII. századi, a gótikus kor első erdélyi alkotásai közé tartozó temploma ma a Maros árterületén elhagyottan roskadozik. Szentélye szentély-négyszöggel csatlakozik a keresztboltozatos hajóhoz. Hajójának gótikus ablakai mindkét oldalon keskeny réssel nyílnak, mérmű nélküli trifóliumokkal. Belterületét az ablakok magasságáig feltöltötte iszappal és homokkal a Maros többször kiöntött árja. A 16–17. században bővítették a templomot.

Egykor erős várfal vette körül, de ebből ma már három méter várfal az iszap alatt van, a 20. század első felében csak másfél méter látott ki belőle.

Védműveinek nyomai ma alig kivehetőek.

Dr. Sümegi Pál professzor

A kapubástya kapuívazete is csak fél magasságra emelkedik ki a hordalékból. Tornya későbbi toldás. Kis harangja kisbetűs felirata mellett csonka, 1475-re kiegészíthető dátum volt. Ez a harang Vajdasra került, onnan valamelyik Hunyad megyei református közösség kapta meg.

Az istenháza 1658-ban elszenvedte a tatárok ostromát. 1964-ben használaton kívüli lett.

Kiegészítés

Kérésünkre összeállításunkat prof. dr. Sümegi Pál tanszékvezető egyetemi tanár, geológus, régész készítette.

Ha a Maros torkolatától a forrásvidéke, Marosfő felé haladunk, azaz Szegedtől igyekszünk Székelyföld felé a Maros mentén, egy fantasztikus túrban lesz részünk.

Ezen az úton, mielőtt a középkori virágzó, szászok által alapított Borberek és Alvinc ikervárosok mára megmaradt községeihez érünk, a Maros egy csodálatos, túlfejtett S alakú kanyarulatához érünk.

Itt érdemes megállni, és emlékezni a Báthory István erdélyi vajda, Kinizsi Pál temesi ispán vezette magyarok, székely magyarok, erdélyi szászok, délvidéki szerbek, erdélyi és havasalföldi románok hadaira, akik 1479. október 13-án együttes erővel elpusztították az Alkenyér település melletti Kenyérmezőn az Erdélybe betörő, ott rablóhadjáratot szervező oszmán hadsereget.

Továbbhaladva a Maros mentén a forrásvidék felé, a Maros jobb partján érjük el Borberek települést, amelynek határában, a Várhegyen van a hosszan elnyúló középkori vár, Zebernik vára. Jelenleg teljesen romos, mindössze néhány falmaradvány látható a felszínen, de a várban még az 1960-as években ásátásokat folytattak, és ciszternát, a bejárat tornyát, bejáratának nyomait és több helyiséget is feltártak.

V. István király 1270–1271-es obulusán látható az uralkodó koronás feje, valamint két madár között a héber alef betű

Kiderült, hogy az alvinci és borbereki szászok munkája nyomán kialakított, majd a habánok által a 17. században felújított és kibővített háborús menedékvár egy római castrum és egy középkori földvárba épült.

Az ásátás során V. István Árpád-házi magyar király 1270–1272 között veretett pénzei kerültek elő. Ezek a pénzek azt bizonyítják, hogy a vár az Árpád-korban létesült. A tatárjárást követően az ország újraépítéséhez, a tatárok visszatérésére készülő magyar politikai és katonai elit 13. századi várépítési programjához kapcsolódott a borbereki Zebernik vára kialakítása.

V. István királyunk 1239-ben született, és 1272-ben hunyt el. IV. Béla királyunk és Laszkarisz Mária királyné nyolc gyermeke közül ő volt az elsőszülött fiú. 1246 és 1257 között szlavón herceg, majd erdélyi herceg (*dux Transilvanus*), 1258 és 1260 között stájer herceg, majd 1260-tól ismét erdélyi herceg, 1262 végén az ifjabb királyi címet (*iunior rex*) felvéve a keleti országrész független uralkodója lett. Ezt a címét apja az egész Kárpát-medencét átfogó Magyar Királyságot a tatárjárás után újraépítő Béla ellenében fegyverrel is megvédte, majd 1270-től, 1272-ben bekövetkezett haláláig egész Magyarország (*totius Hungariae*) királya volt.

Több stájerországi, illetve bolgár hadjáratban bizonyította katonai tehetségét, és folytatta apja, IV. Béla várépítési programját, a Magyar Királyság belső területeinek és peremének várakkal történő megerősítését és a felkészülést a tatárok visszatérésére.

Figyelembe véve, hogy V. István királyunk pénzei kerültek elő a borbereki Zebernik várából, érdemes közelebbről megismerkedni ezekkel a pénzekkel. Tudnunk kell, hogy V. István ebben is folytatta apja, IV. Béla király politikáját, azaz a II. Endre (András) király által a „kamara haszna” címmel kialakított pénzrontást, az évenként bevont és kevesebb ezüstöt tartalmazó pénz kibocsátását megszüntette.

Megszüntette IV. Béla és utódja, V. István salzburgi érsek Friesach karinthiai városban vert pénzeinek, az ún. friesachi dénároknak (frisacenses) a használatát, amelyek korábban, II. Endre (András) alatt a Magyar Királyság minden részében, így Erdélyben is elterjedtek.

Véget vetett a pénz értékingadozásának, amely a 12. századra és a 13. század kezdetére jellemző. Ugyanakkor a katolikus egyház által ostromozott, és II. Endre (András) királyunk alatt bevezetett pénzügyi politikát, nevezetesen a sóvám és más vámok, bányajövedék, pénzváltás, pénzverés bérbeadását izmaelitáknak (mohamedán vallásúaknak) és hébereknak (zsidó vallásúaknak) nem szüntette meg sem IV. Béla, sem utódja, V. István. Ez egyértelműen megfigyelhető az István királyunk által veretett dénárokon (1. ábra) és obulusokon (2. ábra), ahol a honfoglaló magyarokra jellemző szimbólumok mellett bibliai jelképek is megjelennek, valamint a héber ábécé egy-egy betűje. A bemutatott példák (ábrákon) az \aleph = alef betű, amely a pénzverő héber (zsidó) mester nevének kezdőbetűje lehetett. Az ábrák a <http://www.erehtar.hupont.hu/58/arpadhazioral-kodok-penzei-iii> oldalról származnak.

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentumokért köszönet Keresztes Géza műépítész, műemlékvédő szakmérnöknek, dr. Kálmán Attila tanár, történésznek valamint a képekért Demján László műemlékvédő építésznek.

A természet kalendáriuma (DLXXX.)

Kiss Székely Zoltán

*Százados somfán vérvörös golyók.
Fölizzanak a szeptemberi nap
lankadó lángú sugaraiban.
A levelek még haragos zöldék.
Fehér a férfi haján az idő.
Térdre rogyant, s míg áll a fa alatt,
hallja hatvan év előtti maga
nevetését – a visszhangzó eget.*

Horváth István valamikor a '70-es évek közepén írta volt e versét, a **Lankadó lángú nap alatt** – a hatvan évvel ezelőtti nyár Magyarózdton találta. Csak később kötött barátságot nagyapámmal, az akkori ózdi református kántor-tanítóval, akinek országos első díjat nyert dalárdáját erősítette 1936-ban.

„Művelődéstörténeti feljegyzések szerint egy háromszáz lelket számláló faluban 100 férfi tagja volt a dalárdának, és **Kiss Lajos tanító Verdi műveit vezényelte a versenyen.** Az öregek így emlékeznek: minden család dicsőségének, kitüntetésnek tartotta, ha valamely tagja részt vett a műkedvelő mozgalomban. Leszármazottjaik most is készséggel beállnak a kultúra közös gyakorlásába. Ők az egykori „kiemelkedő családok utódjai. Van múltjuk, büszkeségük. Van, akire emlékezni. Van kihez hűségesnek lenni! Hűség nélkül, emlékek nélkül nehéz megtartani egy nemzetközösséget, mint ahogy tisztesség és a közérthető magyar irodalom nélkül sem tartható meg” – írta a költő lánya, **Horváth Arany A folytonosság ereje** címet viselő esszéjében. (A csillagok nem álmodnak, Romániai Magyar Közgazdász Társaság, 2002) A dalárdának a marosvásárhelyi országos versenyen nyert kupája lett az úrvacsorai kehely az ózdi református templomban.

*Vérvörös golyók vidám csapódását,
csengését hallja az ősz várfalán.
Áll és figyel a vándormadarak
szárnya zengését, amint elhal az
élő, sohase tékozló fényben.*

Szeptember elseje. A szeptember a régi római naptárban a hetedik hónap volt („septem” = hét), s ezt a nevet megtartotta akkor is, amikor már a kilencedikké vált. A rómaiak a görögöktől vették át a hetes szám (hepta) nevét. A görög hetes szó a „hepo” igéből eredt, amelynek jelentése: „követni”, „ujjal rámutatva követni, üldözni valakit”. Amikor ugyanis még az ujjakkal való számlálás divott a görögöknél, az egyet a bal kéz hüvelykénél kezdték, ötös volt a bal kéz kisujja; a jobb kéz hüvelyke volt a hatos szám, s így a jobb kéz mutatóujja lett a hetes. Ezzel a mutatóujjal, a heptával lehetett valakit megigézni, rámutatva őt követni, üldözni. A hetes számjegy tehát voltaképpen azt jelenti, amire rámutatunk, amit az ujjunkkal követünk, üldözünk. A hónap nevét rövid ideig csupán a rossz emlékü Nero császár cserélte fel, önmagáról Germanicusnak nevezve.

Mi térjünk meg szűkebb hazánkba!

*Másképpen zeng a kút itt, másként fut az idő,
a csodálkozó fiú korán borzongva nő.
Apáknak csontja porlik a kriptafal mögött,
egyre csak hullnak az órák, hulló kövek fölött.
Kapun a címert látod-é? Elfonnyadt rég a kéz.
Népek jöttek és mentek, nevük semmibe vész.*

Az 1936-os országos győztes ózdi dalárda – csillagzottan Horváth István

*De a holtak felett arat az istenadta nép,
s míg szőlőhegyre tart, közben sírokra lép.*

Adolf Meschendörfer, az 1931-ben nyomda-festéket látott, **Kós Károly** fordította Brassó-regény, a **Corona** írójának **Erdélyi elégiáját Radnóti Miklós** ültette magyar nyelvre – ami éppúgy a transzilván életérzés enyhén expresszionista árnyalatokban gazdag finom patináját viseli magán, mint Kós megfogalmazásában „az erdélyi százsz nemzet monumentális hőskölteménye”, a Corona.

*Más a március íze, a széna szaga más,
másképpen cseng a szív szava s a hűségvallomás.
Vörös hold, számos éjen egyetlen hű barát,
megsápasztja az ifjak napitüzte homlokát,
belengi, mint a nagy halál barangoló szaga,
mint zöldes alkonyatban a tölgyfa bölcs szava.
Érces ragyogással futnak az évek elő,
szeptember érkezik már. A fűrtőt érlelő.*

Szeptember érkezik hát. Mind a földműves lét, mind a csillagászat és a naptár szempontjából jeles hónap. Repülő, nevető ifjú személyesítette meg, bíborruhában, fején köleskoszorúval. Jobbjában mérleggel, a hónap jelével, baljában szőlővel és más gyümölcszel teli bőségszaru. Az ifjút a szőlő koszorúzta **Ceres** – a gabona és az anyai szeretet istennője – is helyettesítheti. A bíborruha – **Cesare Ripa** magyarázata szerint – a „királyi” hónapnak járó viselet. E címet pedig azért kapta, mert bőke-zübb, mint társai. (Az ötletet a pirosodó lombok adhatták, a vörös szín hagyományosan az ősz színe.) Elsősorban szüret ideje lévén, a szeptembert szüretelő alakok is jelképezhetik: szőlőt szedő, szőlőkoszorús, teli puttonyos, mezteláb szőlőt taposó parasztok.

A hónap régi magyar nevei: *mérleg hava*, *Szent Mihály hava*. Az előbbi a Mérleg jegy szeptember utolsó dekádjában kezdődő uralmára utal: időszámításunk kezdetéig az őszpont a Mérleg csillagképbe esett. **Szent Mihály** arkangyal viszont a szeptember utolsó és a mérleg első dekádjának legrangosabb szentje.

Szeptember 2. Alkalom méltóképp megemlékezni **Zách János Ferenc**ről. 191 éve, 1832-ben e napon, 78 éves korában halt meg a XVIII-XIX. századforduló legnagyobb hírű csillagásza, aki előbb kapta meg a bárói rangot (1801-ben), mint hogy az MTA tagja lett vala – halálának évében. 1773-tól a piarista rend pesti *Természetfilozófiai Főiskoláján* volt hallgató. Alapos matematikai tudásra tett szert, amit – hasonlóképpen **Bolyai János**hoz – a bécsi *Hadmérnöki Akadémián* még tovább tökéletesíthetett. Az 1770-es évek második felében a lemergi egyetem matematika-geodézia tanára volt, és annak csillagvizsgálójában dolgozott, de **II. József** az egyetemet 1780-ban császári rendelettel megszüntette. Zách ekkor Párizsba utazott. Az ottani csillagvizsgáló igazgatójával, a bolygómozgások elméleti kidolgozójával, **Jérôme de Lalande**-dal kötött barátságot, s ismerkedett meg az első modern naprendszerelmélet egyik kidolgozójával, **Pierre-Simon de Laplace**-szal. 1783 és 1786 között Londonban élt. Itt együtt tanulmányozta egy új bolygó kalandos égi útját annak későbbi (1791 – Uránusz) felfedezőjével, **William Herschellel**. Igazi hírnévre akkor tett szert, amikor, eljutva egy angliai kastélyba, s ahol megmutatták neki **Thomas Harriot** (1560–1621)

Pumpás kútra ráboruló sombokor – Köteles Sámuel utca 5. szám

rejtélyes feljegyzéseit, az egymás alá írt számsorok alapos tanulmányozása után rájött, hogy azok a Halley-üstökösnek egy korábbi megjelenése (1607) alkalmából Harriot pontos megfigyeléseit tartalmazzák. Zách a Harriot-féle iratokra vonatkozó megfejtését az *Astronomisches Jahrbuch*-ban tette közzé. 1786-ban **II. Ernő** szász herceg szolgálatába lépett, aki Gotha városában felépíttette a korszak legjobban felszerelt obszervatóriumát, a *Seeber csillagvizsgálót*, s annak igazgatójává nevezte ki Záchot. Itt figyelte meg 1790-ben a Mars oppozícióját (majd 1802-ben a Merkúr átvonulását a Nap korongja előtt), és még 1789-ben megszervezte a világ első nemzetközi csillagászati konferenciáját. E találkozó sikerén felbuzdulva, 1798-ban megalapította az első nemzetközi csillagászati lapot, az *Allgemeine geographische Ephemerident*, majd 1800-ban a *Monatliche Correspondenzét*. 1800-ban létrehozta a világ első csillagászati egyesületét, amely célul tűzte ki az égbolt teljes átvizsgálását. A kor csillagászatában a fő kérdés a bolygó kutatás volt, azon belül pedig a Mars és a Jupiter közül hiányzó bolygó keresése. Zách részben e kisbolygó, a *Ceres* felfedezőjének számított; ő elsősorban a két bolygó közötti térben kereste a hipotetikus égitestet. A kisbolygót végül Zách ösztönzésével **Giuseppe Piazzi** találta meg 1801. január 1-jén. A Ceres a felfedezés után elvesztették: a kisbolygó pályáját éppen a napkorong takarta ki a földi szemlélő elől. Ekkor Zách az akkor még ifjú, és csak kevesek által ismert matematikust, **Carl Friedrich Gauss**t kérte fel a kisbolygó pályaparamétereinek kiszámítására, s ő találta meg újra a Ceres a Gauss által jelzett helyen. 1815-től a genovai csillagászati obszervatóriumot irányította, ahol 1818-ban megindította a *Correspondance astronomique* nevű folyóiratot. Lassan az akkori idők igazi kutatószervezőjévé vált. 1804-ben a *Royal Society* tagjai közé választotta. A *Svéd Királyi Tudományos Akadémia* tagsága még 1794-ben talált rá. Emellett a prágai, lipcsei, brüsszeli, göttingeni, szentpétervári, párizsi és lyoni tudományos akadémiáknak is tagja volt. Bár 1801-ben testvérevel, **Zách Antal** tábornaggyal együtt **Mária Terézia** által magyar báróságra emeltetett – rehabilitálva némiképpen a **Zách nemzetséget** –, de csak halálának évében választotta a *Magyar Tudományos Akadémia* is tagjai közé. Az erről szóló híradás már valószínűleg nem életében, csak sírjáiig juthatott el a párizsi Père-Lachaise temetőbe. Emlékét ma a 999 *Zachia* kisbolygó és a Hold Földről látható oldalán a Zach-kráter, valamint az ő Marseille közelében fölállított csillagvizsgálójának a neve után a 64 *Angelina* kisbolygó őrzi. Budapesten emléktábla jelzi a szülőházát.

Bár csak 19 éves koráig élt szülőhazájában, de öregkori vallomása szerint is – „...bennem még mindig igaz madgyar szív dobog” – örökre a magyar nemzet tagjának tartotta magát.

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2023-ban, a mérleg havának első napján

Ui. Sajnos néha becsúszik egy-egy betűtöbblethiba. Ez történt ezelőtti levelemben: egy helyt a *neuron* helyett *neutron*-t írtam. Tévedni emberi dolog, beismerni kötelességem.

Szlovénia (8.)

Soca (Szocsa, Isonzó) völgye, Skofja Loka, Maribor

Id. Veress László

Szlovéniai tartózkodásunk nyolcadik napján eljött a hazaindulás ideje. Korán keltünk, mert a terv szerint hazafelé nem a legrövidebb úton megyünk végig, hanem jókora kerülővel utazunk végig a Soca (Szocsa, olaszul és magyarul ismert nevén Isonzó, németül Sontig) folyó szlovéniai szakaszán. Vártam már ezt a napot, mert gyermekkoromtól ismert volt számomra a folyó és főleg a folyó mellett fekvő Doberdó neve. A több mint hatvan éve középiskolás korosztályomnak kötelező olvasmány volt Zalka Máté Doberdo című könyve, és tanáraink találkozóit is szerveztek S. Sándor bácsival, aki végigharcolta a gyászos emlékeztető első világháborús éveket az Isonzó völgyében. Később még két olyan idős férfivel is elbeszélgettem, akik szintén ott harcoltak.

Gozd Martuljek falu határában a Martuljek- (2600 m) hegy és a Sava Dolinka között elhelyezkedő szállodától az Isonzó völgye nyugatra fekszik, mégis észak felé indulunk, a szlovén-osztrák-olasz határ felé, mert az utazás ott könnyebb autóbusszal. Átme gyünk Martuljek falun, majd rövid fotózás után megállunk az alig 5 kilométerre fekvő Kranjska Gorában. A neves üdülőhely, síközpont közelében ered a Sava Dolinka, a Száva folyó egyik fő ága. A település közelében számos különböző nehézségű sípálya áll az érdeklődők – amatőr vagy hivatásos sízők – rendelkezésére. A közelében van a földkerekség egyik legnagyobb síugró sánca.

Kranjska Gora után érintjük Ausztriát, majd Olaszországot, és az olasz Tarvisio város után a 203-as számú főúton, a magas hegyeket megkerülve, a Szocsa forrásvidékétől (Trenta völgye) néhány kilométerre délnyugati irányban térünk vissza Szlovéniába.

Általánosan elismert tény, hogy az Isonzó Európa legszebb vadvíze, teljes hosszában smaragdzöld színű.

Az első település, ahol rövid pihenőt tartunk, Bovec község, itt már találkozunk az összességében 140 km hosszú Isonzó folyóval és az első világháború borzalmaival.

Az Isonzó völgyében több mint egymillió fiatal katona életét követelte a két évig tartó, tucatnyi öldöklő ütközetek sorozata és az állóháború, ráadásul az eltűntek és sebesültek száma elérte a félmilliót.

1915. május 23-án Olaszország váratlanul hadat üzent az Osztrák-Magyar Monarchiának, és azonnal 800.000 katonát vezényelt – terület-szerzési szándékkal – a szlovén határra, az Isonzó völgye nyugati részére, ugyanis ebben az irányban

feküdtek azok a területek, amelyeket Olaszország magának követelt a monarchiától. A monarchia sebtében átvezényelt csapatokkal várta a támadást. Csapatait megbízható magyar és más nemzetiségű katonák alkották, Erdélyből (Csík-, Gyergyó-, Marosszék), a Partiumból, Kárpátaljáról, Arad, Temesvár, Szabadka vidékéről. Veszteségeik meghaladták a háromszázszázötöt. Az első csaták 1915. június 23. – július 7. között zajlottak le, ezeket még 11 követte 1917. október végéig, amikor a kobaridi (caporettoi) áttérés, jelentős német segítséggel és a harcigázok alkalmazásával, végleg visszaszorította az Isonzó völgyéből az olasz csapatokat. Viszont 1918 júniusában a monarchia utolsó offenzívája az olasz fronton, Piavenál katasztrofális vereséggel zárult számára.

Az Isonzó folyó völgyét meredek sziklafalak övezik, a gyér növényzet, a rejtőzés, a védőállások kiépítésénél tapasztalt nehézségek kemény próba elé állították mind a védőket, mind a támadókat, a heves, kézitűsákkal tarkított harcokban nagy veszteségeket szenvedtek. Dermesztő hidegben, nagy forróságban a monarchia csapatai sikeresen védekeztek és verték vissza az olasz támadásokat, így az erős, túlerőben levő olaszok csak nyolc kilométert tudtak előrenyomulni, de újabb tartalékok bevonásával állandóan újabb csatát kezdtek.

Az Isonzó völgye ma nagyrészt Szlovénia része, sem Olaszországgé, sem az osztrák államé, viszont, tapasztalatunk szerint, az itt elhunytak emlékét méltón ápolják a szlovének. A védművek, lövészárkok nagyobb része ma is létezik, bővültek múzeumokkal, emlékművekkel. Többnyelvű kiadványokat olvashatnak, képeket láthatnak a turisták, a látogatók, láthattunk mi is. A völgyben számtalan katonai temető van, korábban már írtunk egy ilyenről, itt nem részletezem, mert minden hasonló hely egyformán szomorú, felkavaró élmény.

A harcoló felek veszteségei megdöbbentő méreteket öltöttek, a folyó olykor vörös színben folydogált az ott elesett katonák véréből.

Bovec település után az országút nagy kanyarokkal, állandó irányváltással követi az Isonzó és a határ vonalát. Rövid ideig megállunk Kobarid (Caporetto, Karfeit) településnél, ahol a monarchia csapatai 1917 októberében áttörték az olasz frontot. Ennek a harcnak az eseményeit örökítette meg Hemingway Búcsú a fegyverektől című regényében. A

kiszélesedő völgyben átutazunk Tolmin, Kanal ob Soci községeken, majd Nova Gorica városához értünk.

A Soca völgye közepén található Szlovénia gyöngyszeme, a Kanal ob Soci nevű városka. A frontból hátramaradt világháborús maradványok mellett a folyón átvezető hídjáról nevezetes, ez egyben a város jelképe is. Már az ókorban is építettek itt hidat, majd a 14. században fontos átkelési pont volt a folyón. A híd körül minden évben bűváresemenyeket rendeznek.

Goriska régió központja, Nova Gorica (olaszul Nuova Gorizia, németül Neu-Görz) az olasz határon terül el. A második világháború után Gorizia városát kettéosztották, a kisebbik rész, a külváros került Jugoszláviához, minden kulturális és gazdasági központ nélkül. Hamarosan új városházát, régióközpontot, színházat, székesegyházat, egyetemet, iskolákat, áruházakat építettek, így Nova Gorica (Új Görz) Szlovénia tizedik legnagyobb városává fejlődött. A hegyek és az Isonzó érdekesen, csodálatos összhangban ölelik körül Szlovénia egyik legszebb városát. A város határában zamatos gyümölcsök teremnek, és itt épült a híres Solkan vasúti hid is.

Martuljek

A szlovén határon túl, Olaszországban van Doberdó, szlovének által lakott település. Nevével gyakran összefonódik emlékezetemben az egész Isonzó menti frontszakasz fogalma, a szüntelen harc, a pergőtűz, a pusztulás, valószínű Zalka Máté Doberdo című regénye határára.

A legenda szerint Dante hatszáz évvel (1316) az első világháború előtt a Skocjana-barlang bejáratán kívül az Isonzó völgyét is meglátogatta, az ott tapasztaltakat befoglalta az Isteni színjáték című műve pokláról szóló részébe, de valószínű, hogy még ő sem tudott olyan borzalmakat elképzelni, mint az itteni hullahalmazok, a pokoli pergőtűz, a könnyfakasztó gázok kínzása:

Dante: A pokol. Hatodik ének (részlet)

„Új szenvedők és újabb szenvedések
tolonganak körém, bármerre járok
bármerre fordulok, bármerre nézek”

Nova Gorica után végig keleti irányba folytatjuk utunkat az E 61-es főúton Ljubljana irányába. A hazafelé vezető útról kétszer is letérünk Szlovénia nevezetes városai, Skofja Loka és Maribor meglátogatása céljából.

Útközben gyakran láthatjuk a turisták számára kiemelt látványlót, a

Kanal ob Soci

kozolec nevű szénatartót. Ez a szénaszárító szerkezet valóságos etnikus szimbólummá vált, fahárfának is nevezik, két függőleges oszlopból áll, amelyeket vízszintes deszkák kötnek össze egymással. A szerkezet fölé tető kerül, hogy megvédje a vízszintes részre helyezett deszkákat és az idehelyezett szénát az esőtől, a rossz időtől. A gyakran művészien kidolgozott kozolecek a helyi kultúra részének tekintik.

Szlovénia egyik legjobban megőrzött középkori városa, az országba látogatók népszerű úti célja Skofja Loka. Neve az alapító püs-

115.000-es népességű egyetemi város a Dráva folyó partján épült fel, a kiránduló- valamint síelési lehetőséget nyújtó Pohorje-hegység öleli körül. Fő látványosságai egy rövid séta alatt megtekinthetők. Maribor (németül Marburg an der Drau) belvárosából (nagyon helyesen) kitiltották az autóforgalmat, sétálóövezetét alakították, így kissé távolabbról indultunk el a Dráva-part irányába, útba ejtve a város főbb nevezetességeit.

Az osztrák alapítású város utcáin sétálva szép barokk épületek, mediterrán vidékekhez hasonló látnivalók kísérik utunkat. A várost 1918-ban csatolták a Jugoszláv Királysághoz, akkor még a lakosság 80%-a német ajkú volt. Az óvárosban és környékén helyezkednek el a város legfontosabb látnivalói, közepe Maribor főtere, a reneszánsz stílusban épült városházával és a főter díszével, a 17. századi pestisjárvány emlékére emelt obeliszkkal, Mária-szoborral. Az óvárosban leme gyünk a Dráva partjára, ahol két turisztikai nevezetesség is látható.

Mindenekelőtt a világ legöregebb, legalább 400 éves, ma is termő szőlőtőkéjét csodáljuk meg. A vasráccsal védett szőlőtőke egy fehér ház hosszú falára tekeredett fel, törzse átmérője 25 cm, hajtásai elérik a 15 métert. Az „Öreg Szőlő Háza” egykor a városfal része volt. A szőlő több, az 1600-as években készült festményen is látható. Ottlétünkkor, szeptember második felében érett szőlőfürtök csábították a látogatókat. Minden év szeptember 30. körül fesztívtált szerveznek a szőlőtőke és a szüret tiszteletére. A fekete bársony nevű ősi szlovén fajtájú szőlőtőkén 35-55 kg szőlő terem, ebből mintegy 25-35 liter kiváló bor készül, ezt 2,5 deciliteres, csak erre a célra készült üvegekbe palackozzák, és szinte kizárólag protokolláris ajándékok céljára használják. Saját himnusza is van (Az öreg szőlő himnusza), mondják, hogy az igazi mariborinak ismernie kell ezt. A szőlőtőke Szlovénia fejlett borkultúrája jelképe, körülötte bormúzeum is működik.

A bormúzeum közelében látható Maribor másik nevezetessége, a Dráva folyó fölött átívelő, 270 méter hosszú, hárompilléres Öreg-híd (Stari most). Az Öreghíd folytatásában, a főter felé vezető utcán találjuk a várkastélyt, amely az egykori erődítmény része volt, ma több elmegyünk a szép Keresztelő Szent János-katedrális mellett, és a buszparkoló közelében épült gyönyörű ferences templomban fejezzük be maribori és egyúttal szlovéniai látogatásunkat. Kiváló alkalom egy kis pihenésre, az elmúlt napok élményei számbavételére és hálaadásra azért, hogy szép élményekkel gazdagodva, szerencsésen térhetünk haza sok turista kedvenc országából, Szlovéniából.

Maribor, 400 éves szőlőtőke

FEHÉR FEKETE

Szerkesztette: Vajda Gyöngyi 1065.

Egy ismeretlen szerző véleményét idézzük a rejtvény főszóiban.

	1	FILM-ESZTÉTA (LAJOS)	NEM HAGY EL ANGOL MÉRTEK	MEZŐ	NINCS BENNE SEMMI	GÖRÖG BETŰ
	A					Z
		A RÁDIUM VEGYJELE		FÉMPÉNZ		
		VÁZUNK RÉSZE		IDÓMÉRŐ		
ÉSZAK-ERDELYI HEGYSÉG	2	FRANCIA FESTŐ	NEGATÍV RÉSZECSCSKE		RÓMAI 2000 GYORSAN	
				DOKTOR (RÖV.) FELADI!	TAJTÉK PASCAL (RÖV.)	
POZITÍV PÓLUS			AZ EGYIK SZÜLŐ		SPANYOL AUTÓJEL	
			BÉKÉS ... (SZÍNÉSZNŐ)		TALJÁN	
PEKING LAKÓJA			ÓRÓMAI SZERELEM		GÖRÖG BETŰ	
				ÁLLÓVÍZ	ARAB FÉRFINÉV	
			KICSINYÍTÓ KÉPZŐ		AZ EZÜST VEGYJELE	
BENT BENT! CSERMELY			KIRÁLYI KINCSTÁR			TEANÖVÉNY
			FOLYÓ ÁGYA			
		HÓ ZOKOG			AZ ESKÜ LÉNYEGEI	
					KORTYOLNI-VALÓ	
ÉSZAKI VÁLTÓPÉNZ			BENT NAGY! EBLAK		ÉSZAK-ERDELYI FOLYÓ LAKATLAN!	
V. B. PING-PONGOZÓ (FERENC) FOLYADÉK				MÉLY NŐI ÉNEKHANG		RÓMAI 1000
				KÁLYHA SÜTŐJE		BABA-ALTATÓ SZÓ
		SZŰL AZ ÁLLAT		BECÉZETT KATALIN		
		FUNDAMENTUM		SZÍNÉSZ JUTALMA		
FELHAJTÁS			LATIN ÉS RUHA-DARAB		TALÁL	
					KINEK A TULAJDONA?	
RANGJELZŐ ELÓTAG			KÖZEL-KELETI ÁLLAM BESIET!		HOLLAND AUTÓJEL	
					LYUKAS SZEGI!	
				BECÉZETT ISTVÁN		
				JEMENI AUTÓJEL		
... DELON (FILMSZTÁR)	A					L. N. J.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI SZELVÉNY	MAGYAR KÖZMONDÁS								1	2	3	4	E	5	6	7	8	I	
	9																		
11	12	13	14	15		16		17										18	
19						20												21	
22						23			24						25				
26						27			28					29				30	
31						32							33					34	Á
35		36				37			38					39				40	
T		41				42			43				44		45			46	
47	48					49							50	51					
S						L							H						

VÍZSZINTES: 1. Egy magyar közmondás (első rész). 9. Damaszkusz lakója. 10. Hadsereg (orosz). 11. Feltett szándék. 16. Annak okán. 18. Nős, de néma! 19. Európai törpeállam fővárosa. 20. Társasági tánc. 21. Gyomnövény. 22. Déli étkezés. 23. Fába vés. 24. Jemeni és osztrák autójel. 25. Az örök város. 26. Végtelen autóversenyféle! 27. Arany János főhőse. 29. ... Derek (színész). 30. Omszk kisebbik folyója. 31. Védredény. 32. Magyar megye. 33. Árok. 35. Lassú gyaloglás. 37. Független. 39. Légnyomásegység (Hgmm). 41. Egyszerű vízi telepes növény. 43. Nehézfém. 45. ... Tolsztoj (orosz író). 47. Idegen csatorna. 49. Görög betű. 50. Benceze ... (színész).

FÜGGŐLEGES: 1. Reg és ... (Arany J.). 2. Párosan előz! 3. Kiemelkedés nélküli (felület). 4. Rákóczi anyja (Ilona). 5. Katonai tömb. 6. Veretetlen! 7. Félelem! 8. Egyenáramú generátor. 11. A közmondás befejező része. 12. Vegyes, könnyű humoros műsor. 13. Léda igazi neve. 14. Hosszú, egyenes tárgy. 15. Névelő. 17. Török tisztek régi neve. 20. Mint a vízsz. 32. 21. Angolul menni. 23. Baracs Iván grófkisasszony szerelme. 25. Kárt okoz. 27. Békaparadicsom. 28. Az USA két államának neve. 29. Falusi apó. 32. A Föld legfelső rétege. 33. Micsoda? (orosz). 34. Egyhüvelyknyi hosszúságú. 36. Láncaltalpú harci jármű. 38. Forma. 40. Descartes személyneve. 42. A glória része! 44. A kémia része! 46. Világtalan. 48. Pára! 49. Létezik. 51. Középen első!

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket szeptember 14-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvastva Toni Morrison amerikai író egyik művének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Porszem – Haramia, zsvány. 7. Távíróhang – Láb egynemű hangzó. 8. Táblakép – Rászed, átver. 9. A világ... (A. Dumas) – Az oxigén, a foszfor és a szén vegyjele. 11. Török férfinév – Nicsak. 12. Magyarországi megye – Magyar költő volt (Lajos). 14. Védmez – Olt-partok! 15. Egyedül élő ember – Királyi fejdísz. 18. Füllel érzékelhető rezgés – Vízszél. 19. Életem ... ere (Ady) – Súlyos fertőző betegség. 22. Alá – Páratlan sáv! 23. Parányi rész – Öreg. 25. Magasztos költemény – Zambiai, spanyol és magyar gépkocsijelzés. 27. Mosópormárka – Ír terrorszervezet. 28. Biliárdütő – Erő rejlik benne. 30. Számnév – Keresztül. 31. Centrum – USA-tagállam.

FÜGGŐLEGES: 1. Ruhaféleség – Megállást jelző tábla. 2. Nyári zivatar – Sűrített takarmány. 3. Előtagként kettőt jelöl – Római ezerszáz. 4. Csernátoni várrom – Fekete István fecskéje. 5. Tűzálló anyag – Nyomul, furakodik. 6. Női név – Ab ovo. 10. Apró folyadék rész – Hawaii köszönés. 13. Hazai sóstó – Tizenhárom vértanú. 16. Magyar színész (Eszter) – A kilenc múzsa egyike. 17. Húzza a lóbórt – Szégyenfa. 20. Csónak tartozéka – Lábbal működtető eszköz. 21. Ütközet, összetűzés – Azon a helyen. 24. Boldogság – Arab állam. 26. Ideszállít – Részben akad! 29. Szibériai folyó – Máltai és portugál autójelzés.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15		E		16	
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15				16	
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

Az AUGUSZTUSI ÉVFORDULÓK (3.) című pályázat nyertesei:

Kiss Viktor, Marosvásárhely, 1848. út
Jakab László, Marosvásárhely, Kárpátok sétány

A pályázati rejtvény megfejtése:
AIKEN; DUBOIS; HUTTEN; BARROT; PODMANICZKY;
DE GRAAF

Kérjük a nyerteseket,
jelentkezzenek
a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések az augusztus 25-i számból:

Ikrek: Moby Dick

Skandi: A szerelem póztávvá tesz mindenütt a világon.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Amikor a hegyek az égig érnek

Születésnap beszélgetés a 80 éves dr. Szekeres Gerő építész-mérnökkel, hegymászóval, Eröss Zsolt alpinistatársával.

Székely Ferenc

– Mikor és hol kezdődött kapcsolatod a mászással?

– Ez érdekes történet. Nyolcéves koromban himlős lettem. Ez olyan úri betegség, hogy nem fáj semmi, de szobafogságra vagy ítéltre. Örökmozgó gyerek esetében ez nagy kényszerűség. Két napot kibírtam, de a harmadik nap – ugrádozások közepette – megkérdeztem édesanyámat: falra mászhatok-e?

Édesanyám azt válaszolta: kislíam, ha neked ez örömet okoz, akkor rajta...

Kiválasztottam a „pályát”, és megkezdtem a mászást a két testből álló, faragásokkal díszített staférunsong kredencre. Mikor a falra függesztett felső kredencrészt tetejére értem, az kitépődött a falból, és mindenestől zuhantunk, beleértve édesanyámat 12 személyes Rosenthal porcelánkészletét is, amely porrá tört.

Nem kaptam ki, még csak meg sem dorgáltak, de édesapám figyelmeztetett: ha mászni akarok, legyen elővigyázatos, mert veszélyes sport...

Gyermekkori mászásaim tovább folytatódhattak, s főleg magas fákon lévő varjúfészkek ellen irányultak. Édesapám figyelmeztetését nem igen tartottam be.

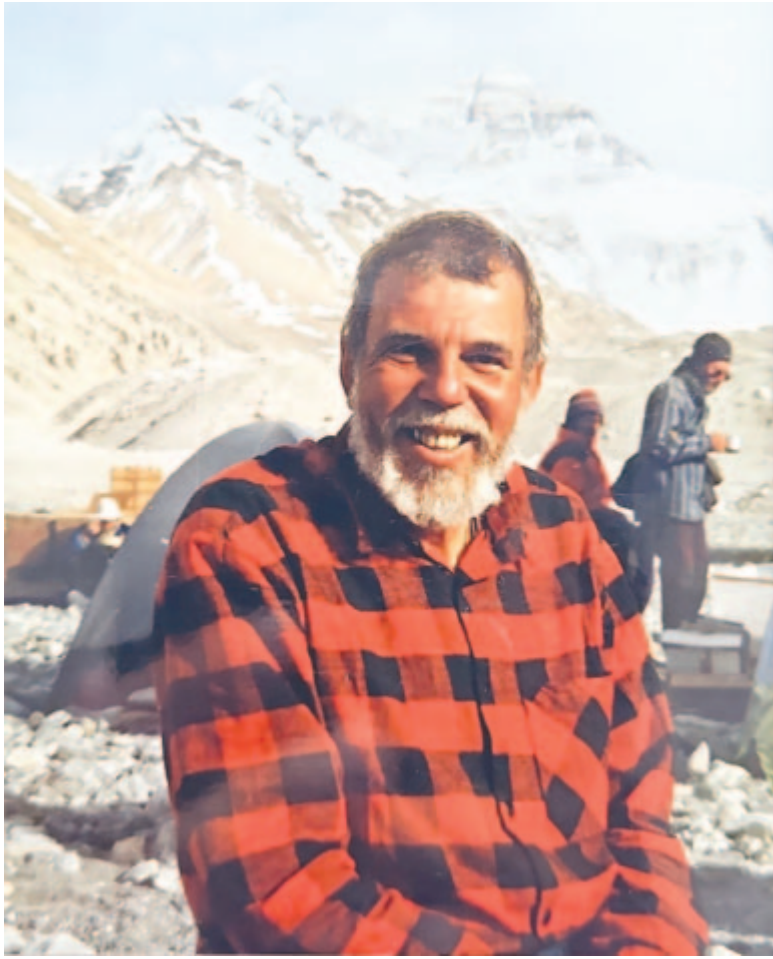
– A te életedben mi volt hamarabb: az atlétika vagy a tutajozás?

– A sportolást a mezőbándi 7 osztályos általános iskola 6. osztályos tanulójaként kezdtem 1956-ban mint síkfutó atléta. Első sportoklevelemet 1957. május 12-én állították ki a 100 méteres síkfutás nyertesként. Ez az ifjúsági spártakiáda tartományi szakaszának keretei között zajlott. A tutajozásra jóval később, 1973-ban került sor, mivel vízi sport, amelynek üzéséhez folyóra, folyamra vagy tengerre van szükség. A mezőbándi Komlód-pataka ezt a feladatot nem tudta teljesíteni...

– Milyen eredményt értél el a sportágban?

– Mint a marosvásárhelyi Maros sportklub leigazolt atlétája, többször nyertem tartományi és országos bajnokságot 100 és 200 méteres síkfutásban. 1961–1966 között tagja voltam a román atlétikai válogatottnak, több országos és nemzetközi versenyen vettem részt. Később, 1984–1992 között a romániai veterán atlétikai válogatottnak tagja lettem; 100 és 200 méteres síkfutásban több éven át voltam országos bajnok. 200 méteres síkfutásban országos rekordot döntöttem, amelyet sok éven keresztül tartottam. 1987-ben a veterán Európa-bajnokságon, 40–45 éves korcsoportban, a Karlovy Vary-i (Csehszlovákia) 10.000 méteres országúti futásban aranyérmet kaptam.

Az atlétikai versenysportban való részvételemnek van egy, a mai napig sokak által emlegetett előzménye. Mint X.-es bolyais bentlakó diákok engem is feléltére szólított fizikából a nagyon szigorú Árkosi tanár úr, és kérte az ellenőrzőt, amit otthon felejtettem, Mezőbándon. Felelés után rámszólt: azonnal menjek haza, és hozzam az irkát! Ez mind szép és jó volt, de nem mertem megmondani, hogy mit jelent számomra az otthon, és elindultam haza, Mezőbándra, ami, a rövidítések ellenére, több mint 18 kilométert tett ki. Megjegyzem, hogy az '50–'60-as években a Marosvásárhely–Mezőbánd útvonalon kevés jármű közlekedett. Amikor édesanyámat meglátott, szinte elájult. Kérte, hogy maradjak otthon, de én kötöttem az ebet a karóhoz: vissza

kell jutnom. Mosakodás, rövid pihenés után becsomagoltam az ellenőrzőt és irány Marosvásárhely. Négy óra körül érkeztem vissza az iskolába. Bekopogtam a tanáriba. Árkosi tanár úr (gúnynevének Dikics) még mindig ott volt. Mikor meglátott, nagyon meglepődött, és azt kérdezte: Hát maga honnan jön? Mondtam, hogy Mezőbándról, hoztam az ellenőrzőt... A tanár úr csak halkán ismételte: Hát ilyet, hát ilyet ki látott még?! Kézen fogott, felvitte a fizikálaborba, teát főzött, megsimogatott, és elkezdett beszélni a fizikáról. Így lett ezután a fizika a legkedvesebb tantárgyam, amelyet a mai napig tanulok.

Igen ám, de a maratoni szaladásom híre eljutott a sporttanárok, főleg az atlétikaedző fülébe. Az első, aki szinte vércseként csapott le rám, Bálint Ákos tanár úr volt. Az ő felügyelete alatt, az addigi heti két edzésből rátértünk négyre, amiből hármat a Bolyai iskola atlétikapályáján, egyet pedig a teremben tartottunk. Így lett belőlem igen ambíciós, küzdő szellemű sportoló.

– Hogy emlékszel a vízi sportokra?

– Első tutajos kalandom 1970-ben volt a Kelemen-havasokban lévő Jézer-tónál. 1973-ban a Beszterce folyó hegyi szakaszán 186 km-t tettünk meg hét nap alatt tutajon. 1976-ban a Duna Bázis–Szulina közötti, 1111 km hosszú szakaszát 30 nap alatt tette meg az expedíció, új európai csúcsot állítva fel. A Dacia 2050 fekete-tengeri vitorlás, tutajos expedíció európai csúcsot és zárt tengeri világcsúcsot döntött meg 483,5 tengeri mérföld, azaz 895,4 km megtételével. Ezt 1978-ban 25 nap alatt sikerült megvalósítani. Az expedíció bekerült a Guinness rekordok könyvébe és a hajózás enciklopédiájába. Az Ember és tenger nevet viselő, rigai nemzetközi fesztiválon az expedícióról készült film első díjat nyert.

– Még milyen sportot próbáltál ki?

– 1966–68 között, amikor Jászvásáron voltam egyetemista, tagja voltam a Politehnika sportklub A divíziós rögbicsapatának. 1978–1981 között, a jászvásári tervező-kutató intézet keretében megalakítottuk az első moldvai barlangászklubot Proiectantul néven. Ebben az időszakban számos országos vetélkedőn vettünk részt, ahol

kilenc barlangot és öt zombolyt (aknakutat) fedeztünk fel. 1982–1985 között a marosvásárhelyi Ursus spelaeus barlangászklub tagjaként országos III. helyezést értünk el. A tudományos vetélkedőn országos első díjat nyertem. 1987–1996 között a parajdi Korond-pataka völgyében több sóbarlangot fedeztem fel, amelyeket ebben az időszakban rendszeresen követtem. A parajdi és a szovátai sókarsztkban létrehozott építmények képezték a későbbiekben a doktori disszertációm tárgyát, amit 1999-ben védtem meg.

– Miért döntöttél a hegymászás mellett?

– Másodéves egyetemista voltam, amikor rájöttem, hogy a híres kommunista mondás – Elen a sportban, élen a tanulásban! – nem állja meg a helyét. Ekkor döntöttem el: a szakmai tudás elsajátítása mindennél fontosabb, majd utána jöhet a teljesítménysport is. Mindkét sportklubnál bejelentettem: időlegesen megszakítom a tevékenységemet. A klubvezetők nehezen fogadták ezt el, ami személyemre, az örökmozgó és mindig tenni akaró sportolóra nézve sem ígérték kedvezőnek... Két hónap után elkezdtem a reggeli torna közben szaladni, mind hosszabb és hosszabb útszakaszokon, amelyek hétféleken elérték a 6–7 kilométerre fekvő jászvásári Bucium-tetőt. Ott találtam rá az akkor 5–6 méter magas, fiatal mészkőképződményekből álló falra, amely az Alpinodrom nevet viselte. A szaladások közötti pihenőket mászással igyekeztem levelezni. Többheti próbálkozás után kezdtek jönni az eredmények. Látván ambíciós, de nem igazán technikás kísérleteimet, az Alpinodrom falán gyakorlatozó sportolókat meghívtak, hogy folytassam velük a hegymászást a Békási-szoros falain, ami már akkor a Keleti-Kárpátok alpinparadicsomaként volt nyilvántartva. Az első hónapokban – ha visszafogottan is –, álltam a provokációt, míg ők azt bizonygatták: az alpin sziklamászás általában csak hétfélekre és a nyári vakációkra szorítkozó sportág. Mindezek mellett az alpinizmus a természet ölen történeke és bővíti a szaktudást. Sok próbálkozás, gyakorlatozás és győzködés után, 1969. november 7-től a jászvásári Univerzitatea egyetemista sportklub alpin részlegének lettem a leigazolt sportolója.

– Mi szükséges ahhoz, hogy valódi hegymászó legyél?

– Az alpinizmus nem könnyű, és nem biztonságos sport. A mászónak bizonyos egészségi, fizikai adottságoknak, feltételeknek kell megfelelnie. Az állandóan jelenlévő rizikófaktor legyőzéséhez szükség van a pálya nehézségi fokozatainak és hosszának ismeretére (II–VI. fokozat), a fizikai és pszichikai egyensúlyra. Mászás közben jöttem rá, hogy a fizikai erőnlétnél mennyivel fontosabb a kitartás és a cél elérésére irányuló akarat. Megtanultam, hogy a mászás minden métere a türelem és kemény erőfeszítés eredménye, amihez szükség van egy hasonló felkészültségű mászótársra is.

– Mikor és hol kezdted az első nagy kalandra való felkészülést?

– Az ismeretek elsajátítását, mint már említettem, a jászvásári Alpinodrom falán kezdtem, és a Békási-szorosban folytattam, Emilian Cristea érdemes sportmester iskolájában. Az első igazi sikert a szoros alsó részén található, Fekete repedés nevet viselő, V-ös fokozatú fal megmásása képezte. Ezt követték más szorosbeli falak, de főleg a Déli Kárpátok hegyei: a Királykőn, a Bucégi-hegységben és a Fogarasi-havasokban a mászások. A '70-es évek végén jöttem rá, hogy ezek a mászások felkészítőként is szolgálhatnak az annyiszor megálmodott magashegyi túrákra.

– Melyik volt az első jelentősebb sikered?

– 1981 nyarán először másztam meg az Európa tetejének számító, 5642 méter magas Elbrusz-csúcsot.

– Akik feljutnak a tetőre, általában jelet vagy üzenetet hagynak...

– En a mászás történetével kapcsolatos szimbólumokra szoktam gondolni, amelyek nem igazán hagynak nyomot a csúcson. Az eddigi legmaradandóbb nyomot az Amerika tetejét jelentő, 6962 méter magas Aconcaqua-csúcson bejegyzett, általam írott szöveg jelentheti. A fémdobozban a következő szöveget helyeztem el, a név, ország és a csúcstra jutás időpontja mellett a következőket írtam: *A magashegyek világa nagy megpróbáltatásra készíti a bátrakat, de a szépség hálájával áldoz a csúcstra jutóknak.*

– Milyen emlékeid vannak a megmásásra kismélt hegylábához való utazásról? Kik álltak melléd?

– Az odautazások általában nagy reménységgel, sikeres felkészítő túrákkal kezdődtek. Erkölcileg sokan álltak mellém. Így például az Everest '96 expedícióra való indulás előtt a bolyais osztálytársaim 15 tagú köldöttsege egy vándorbottal és varrottas tarisznyába csomagolt szalonnával, vöröshagymával ajándékozott meg. A helyi sajtó, a Népszerűség és az Arhing tervezőirodánkhoz közel álló intézetek gratuláltak, sok sikert kívántak. Ezek közül egyesek anyagilag is segítettek. A legérdekesebben egy hidegvölgyi roma ismerősöm viszonyult hozzá, aki a Himalájáról való visszatérésem után bevallotta, sokkal többet imádkozott értem, mint az édesanyjaért.

– Hány 5000 m feletti csúcsot hódítottál meg?

– A csúcsot sohasem lehet meghódítani. Örökkön örökké ott volt, van és lesz. Esetleg milliméterekkel nő, mint az Everest, vagy erodálódik, mint az Aconcaqua- és más csúcsok. Az általam megmásított 5000 méter fölötti csúcsok: Kaukázus-hegységben levő 5642 méter magas Elbrusz-csúcs, amelyet kétszer másztam meg: 1981-ben és 2006-ban. A Pamír-hegység 7134 méter magas Lenin (Cioco-su) csúcsa, 1995-ben. A Himalája-hegységben található, 8848 méter magas Everest-csúcs, amelyre 1996-ban, az egyéni mászásom során 7600 (7700) méterig jutottam fel. Az Everest képezi Azsia

tetejét. A Kalapatar-csúcs – szintén a Himaláján – 2008-ban jártam, 5545 méter magas.

A Kilimandzsáró-hegység 5895 méter magas Kibo – (Uhuru Pech) csúcsa jelenti Afrika tetejét, amelyet kétszer sikerült megmásznom: 1998-ban és 2008-ban. A 6962 méter magas Aconcaqua-csúcs, Dél-Amerika tetején 2003-ban jártam. 2004-ben voltam a Grand canyon-csúcs (USA), 2007-ben pedig Ausztrália keleti felében, a Kosciuszko-csúcs, amely, bár a legmagasabb a kontinensen, csupán 2228 méteres.

– Hányszor próbáltál feljutni a világ tetejére, a Mount Everestre?

– Kétszer. Először egyéni mászással 1996. május 2-án, amikor feljutottam a 7600–7700 méter magasságig. Úgy értékeltem, hogy csak expedíciós csapatásként vehetek részt egy következő mászási kísérleten. Ez 1996. május 18-án el is kezdődött, de Reinhard Wlasic 8250 méteren bekövetkezett halála véget vetett a csúcskísérletnek. Engem a tragédia híre a 7100–7300 méteren levő falszakaszon ért utol.

– Épp tíz éve hunyt el Eröss Zsolt, akinek, első magyarként, 2002 májusában sikerült feljutnia a „világ tetejére”. Milyen volt a kapcsolatotok?

– Eröss Zsolttal az 1996-os Everest- és a 2008-as Kilimandzsáró-expedíció csapatársak voltunk, s mint erdélyi származásúak sokat voltunk együtt. Idézet a Központ című Maros megyei hetilap 2020. december 8-i számában megjelent interjúból: *„Marosvásárhelyen lakik dr. Szekeres B. Gerő alpinista, építész, aki rögbijátékosként és atlétaként kezdte sportolói pályafutását, majd sporthajózással és hegymászással folytatta, ismeri-e őt?*

– Persze, Gerő nagyon kedves ismerősöm, tagja volt ő is az Everest 96 nemzetközi expedíciónak, amelyvel 7600 méteres magasságot teljesített. Tudom, hogy Gerő megmásztta az Elbruszt, a Kilimandzsárót, a Pamírt és az Aconcaquat is...”

A Zsoltot ért tragédiáról, több okból kifolyólag, nem nyilatkozhatom.

– Hová szeretnél eljutni még?

– A 2019-es Annapurna Base Camp himalájai expedíció való részvételem alatt, az Annapurna 6000–7000 méteres mellécsúcsait csodálva, először vettem észre, hogy a hegyek elkezdene nőni. Fialat koromban gyakran másztuk a Bucégi-hegység alpinfalait. A Bușteni város fölötti Valea Alba vagy a Caraiman falszakasz gerinc közeli részén különleges élményben volt részem. Innen fentről mindig megcsodáltam a völgyben található Zamora- (Cantacuzino-) kastélyt, ahova a kommunista években szinte lehetetlen volt feljutni, mert zártkörű sanatóriumként működött. A sors úgy hozta, hogy 2018-ban felkérték a Cantacuzino-kastély szakvéleményezésének elkészítésére. Többeszi kiszállásom idején, a sok mérés és fényképezés után kiültem a kastély teraszára, ahonnan most már, 75 évesen, fordított képsorok formájában, lenn csodáltam a Bucégi-hegység falait. Fialat koromban mint alpinista fentről, a Bucégi faláról csodáltam a lenti kastélyt, most meg a kastély teraszáról mint építész csodáltam a fenti Bucégi-hegység falait.

Ez a két, röviden ecsetelt példa is elég ahhoz, hogy változtassak mászási igényeimen, és leköltözök a kisebb, de látványosabb hegyek szintjére, akár a mi kedvelt Kárpátok hegyeinkbe vagy az Atlasz-hegységbe.

Szekeres Gerő 2023. augusztus 26-án töltötte 80. életévét. A vele készült hosszabb beszélgetés december elején jelenik meg Székely Ferenc című kötetében.

Amikor mindenre odafigyelnek

Nyárádmagyarós büszke az értékeire

A múlt hét végén községi napokat tartottak Nyárádmagyarós. A bekecsalji kis-község hazavárta az elszármazottakat is.

Gligor Róbert László

A rendezvény programját úgy próbálták összeállítani, hogy minden korosztályt megszólítsanak vele – derült ki *Kacsó Lajos* polgármester ünnepi megnyitóbeszédéből. Szombaton a gyerekeket óriásúszda várta, majd kerékpár- és várfoglaló versenyre, vetélkedőkre nevezhettek be, a legügyesebbek pedig nyakukban éremmel, kezükben fagyaltalal büszkén vonulhattak vissza, hogy átengedjék a teret a felnőtteknek.

A rendezvények helyszínén hét csapat gyűjtött be a bogrács alá. Amíg az étel főtt, addig a Csergező Sándor, Kacsó Béla, Kacsó László Attila, Siklódi Péter alkotta zsűri végigkóstolta azt a 11 pálinkamintát, amelyet nyolc községbeli gazda nevezett be a megmérettetésre. A legjobbnak végül a magyarosi Tökés Vilmos nedűjét találták. A Kertész Enikő, Kiss Melinda (a tavalyi győztes csapat tagja), Borzási András, Csergező Sándor alkotta másik ítézőcsapat pedig a gulyásokat ízlelte meg, megállapítva, hogy idén a legjobban a Kávészők főztje (de nem a kávéja) sikerült.

Megfér a szórakozás mellett a hagyomány

Volt a nap során számos szórakoztató program, késő délután ritmikus gimnasztika-bemutatóval fellépett Szabadi Laura Kriszta 3. osztályos helyi tehetség, majd Lya (Szávuly Júlia) énekesnő szórakoztatta a közönséget, amelyet késő este

a szervezők szép tűzijátékkal örvendeztettek meg. Utána Morar Roland térzenéjén vehettek részt azok, akik nem voltak még fáradtak.

Vasárnap az új kenyér ünnepi istentiszteletre vártak mindenkit, délután pedig a helyi öregfiúk merészkedtek a pályára a fiatal nyárádmagyarósiak és nyárádselyeiek ellen egy focitornára.

Dicsőretre méltó ahogyan a helyi értékek felmutatására is figyelnek ezeken az alkalmakon: közel két órán keresztül a forróság ellenére egymást váltották a színpadon a néptáncsoportok, a Kis Bekecs, a Kalangya, az Apró Bekecs és az Aranyos együttesek fiataljai és gyerekei katonai fegyelemmel és odaadással, mosolyogva ropták a táncot, kitarva a szinte elviselhetetlen melegben.

Az önkormányzat nyolc olyan házaspárnak adott oklevelet, akik idén kerek házassági évfordulót ünnepelnek. A faluban Károly Vencel és Rozália az a pár, amely leghosszabb ideje, 60 éve fogja egymás kezét jón és rosszban.

Ezután a község egy olyan tagját köszöntötték, akire méltán büszké, mert évtizedek óta öregbíti a község hírnevét otthon és a nagyvilágban egyaránt: a 82 éves Bíró Sándor zenészt a népi kultúra, a népzene éltetése és továbbadása érdekében végzett több évtizedes munkájáért tüntette ki díszoklevéllel a községvezetés.

A hagyományos bekecsalji életforma nem ment még feledésbe, s bár jelentkező hiányában a tervezett rönkvágó verseny elmaradt, néhányan még élvezték a kaszálóversenyt, ahogyan elődeink dolgoztak, amikor még nem létezett gépesített munka.

Megérdemlik az odafigyelést

Kis esemény, de a község számára nagy – nyilatkozta lapunknak Kacsó Lajos. Voltak támogatók, de a legnagyobb anyagi hozzájárulást a községi önkormányzat vállalta. Megérdemli a község, hogy legalább évente egyszer együtt legyen, szórakozzon. Örvendetes, hogy hazajöttek az elszármazottak is, ezek a napok arra is alkalmas adnak, hogy nemcsak az ithoniakkal, hanem egymással is találkozzanak azok, akik rég elhagyták a települést.

Ugyanakkor nem sok község büszkélkedhet azzal, hogy két települése (jelen esetben Nyárádmagyarós és Nyárádselye) is saját táncrenddel és népviselettel rendelkezik.

Amellett, hogy ezekre büszke, a községvezető a helyi hagyományok és értékek éltetését is fontosnak tartja, ezért prioritásként kezeli a néptáncoktatást: a községbeli fiatalok két-három együttesben is ropják, az önkormányzat pedig felvállalta, hogy az oktatók (a Bekecs Néptáncszínház) munkájának ellenértékét állja, ez a szülőknél, gyerekeknek semmibe sem kerül – mondta el a polgármester. Fontosnak tartották megemlékezni a kerek házassági évfordulót ünneplőkről is. Bíró Sándor is megérdemelte a kitüntetést mindazért, ami a kultúráért tett. Egykor két magyarosi zenekar is volt, ma már csak öt hívhatják a helyiek, ha szüreti táncot kell tanulni és előadni, de a selyei táncbörök alkalmával is tőle gyűjtöttek a népzenezők, ő az, aki még el tudja húzni a magyarosi táncrendet – tette hozzá az előjáró.

Itt fontos a tánc

Fotó: Gligor Róbert László

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Szeptember 1., péntek:

* 18.30 óra: Petrolul 52 Ploiești – Galaci Suporter Club Oțelul (Szuperliga, 8. forduló)

* 21.00 óra: Újpest FC – Kisvárdai Master Good (NB I, 6. forduló)

* 21.30 óra: Bukaresti Rapid 1923 – Bukaresti Dinamo 1948 (Szuperliga, 8. forduló)

Szeptember 2., szombat:

* 12.00 óra: Dési Unirea – Bodzavásári Gloria (2. liga, 5. forduló)

* 16.15 óra: MTK Budapest – Diósgyőri VTK (NB I, 6. forduló)

* 19.00 óra: FC Voluntari – Kolozsvári CFR 1907 (Szuperliga, 8. forduló)

* 20.30 óra: Paksi FC – Fehérvár FC (NB I, 6. forduló)

* 21.45 óra: Bukaresti FCSB – CSU Craiova (Szuperliga, 8. forduló)

Szeptember 3., vasárnap:

* 11.00 óra: Bukaresti Metaloglobus – Campionii FC Argeș Pitești (2. liga, 5. forduló)

* 13.30 óra: Kolozsvári FCU – Jászvásári CSM Politehnica (Szuperliga, 8. forduló)

* 15.15 óra: Mezőkövesd Zsóry FC – Puskás Akadémia FC (NB I, 6. forduló)

* 18.15 óra: Zalaegerszegi TE FC – Ferencvárosi TC (NB I, 6. forduló)

* 20.30 óra: Debreceni VSC – Kecskeméti TE (NB I, 6. forduló)

* 21.30 óra: FC Universitatea 1948 Craiova – Konstancai FCV Farul (Szuperliga, 8. forduló)

Szeptember 4., hétfő:

* 18.30 óra: Botosáni FC – Nagyszebeni Hermannstadt (Szuperliga, 8. forduló)

* 21.30 óra: Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Aradi UTA (Szuperliga, 8. forduló)

A román bajnoki mérkőzéseket a DigiSport, a Prima Sport és az Orange Sport televízió, a magyar NB I-es találkozókat az M4 Sport és az M4 Sport+ közvetíti.

11. Oldtimer Fesztivál

A hét végén lesz az Oldtimer fesztivál, amelynek fő helyszíne a mezőszentmargitai Timulazu kemping. Pénteken, ma 10 órától alkatrész-börzére, szabad programokra kerül sor, este filmvetítés és szabadtéri diszkó lesz.

Szombaton 12 órakor városi felvonulásra indulnak az oldtimerekkel, 12.20 órakor megállnak a Promenada Mall parkolójában, innen a Somostetőre mennek, az autók 13 órakor tekinthetők meg az állatkert parkolójában.

A résztvevők 14.30 órakor indulnak vissza a kempingbe, ahol versek, szórakoztató programokra, 19 órától az autók és a győztesek díjazására kerül sor.

Az este borkóstolóval, tábortűzzel és retropartival zárul. Az esemény vasárnap ér véget, az utolsó állomás Berethalom.

A rendezvényre az eurooldtimer@gmail.com e-mail-címen, illetve messengeren vagy a 0757-991-586 telefonszámon lehet jelentkezni.

Sportbázist avatnak Malomfalván

Szeptember 2-án, szombaton 10 órától új sportbázist avatnak a közigazgatásilag Nyárádtőhöz tartozó Malomfalván.

Az eseményen jelen lesznek a Román Labdarúgó-szövetség képviselői is. 11 órától a romániai polgármesterek válogatottja és a labdarúgó-szövetség képviselőinek csapata mérkőzik meg, 12.30-tól a nyárádtői Unirea Sportklub gyermek- és ifjúsági csapatai mutatkoznak be.

Több mint 1400 betöltetlen munkahely

A Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Ügynökség augusztus 30-án 1418 munkahelyet ajánlott az állást keresőknek. Egy szászrégeni cég 25 ácsot, egy szentannai vállalkozás 30 hegesztőt, 30 lakatost, 30 szakképzetlen munkást alkalmazna. Egy marosvásárhelyi cég 15 pincért, egy segesvári vállalat 40 textilipari munkást venne fel. Egy útépítő cégnek 100 szakképzetlen munkásra van szüksége, míg egy ákosfalvi vállalat 20 munkást alkalmazna.

A Mureș Insolvency SPRL, a Like Professional Kft. – Nyárádtő

266A, Maros megye – cégfelszámolója nyilvános árverést szervez az adós cég tulajdonában levő javak eladására:

– Volkswagen Crafter haszonjármű, rendszáma MS-14-WRT, szériaszáma WV1ZZZ2EZ86007284, a gyártás éve 2008, 965.960 km-ben, elfogadható állapotban, kikiáltási ár 10.080 lej;

– Mercedes Benz Sprinter 903.6 hűtököci, rendszáma MS-64-BAR, szériaszáma WDB9036111R466681, gyártási éve 2002, 297.603 km-ben, jó állapotban, kikiáltási ár 22.410 lej;

– Multione 7.3S típusú minirakodó, szériaszáma M351717, gyártási éve 2019, megtett km: nem ismert, jó állapotban, kikiáltási ár 101.736 lej.

Az állóeszközök értéke összesen 134.226 lej.

Az árak nem tartalmazzák a héát.

A nyilvános árverésre szeptember 8-án 13 órától kerül sor a cégfelszámoló székházában – *Marosvásárhely, Ștefan cel Mare utca 9/3. szám* –, és hetente péntekenként megismétlik ugyanabban az időpontban, az értékesítésig. Az árverésen részt vehetnek azok a magán- és jogi személyek, akik/amelyek megvásárolják a dokumentációt, kifizetik a kikiáltási ár 10%-át képező garanciát és a részvételi díjat az árverés előtti napon 13 óráig.

*Bővebb felvilágosítás a csődbiztos
0265/269-700, 0745-146-096 telefonszámon.*

A Mures Insolvency SPRL, a Mezőszabad, Fő út 7. szám alatti székhelyű Dona Impex Kft. cégfelszámolója nyilvános árverést szervez az alábbi javak értékesítésére, használati kategóriánként egy-egy tömbben:

• Közélmérésben használatos ingóságok:

– technológiai berendezések

– irodabútorzat

– leltári tárgyak

Kikiáltási ár: 120.256,73 lej + héa.

• Szállítóeszközök, amelyeket egyenként értékesítenek.

Kikiáltási ár: 12.705 lej + héa.

Az elárverezendő javak részletes jegyzéke a cégfelszámoló székhelyén tanulmányozható.

Az árverés szeptember 8-án 13 órakor lesz a cégfelszámoló *Marosvásárhely, Ștefan cel Mare utca 9/3. szám* alatti székhelyén, és péntekenként ugyanazon a helyszínen és időpontban megismétlik, a javak értékesítéséig.

Az árverésen részt vehetnek azok a magán- és/vagy jogi személyek, akik/amelyek megvásárolják a tenderfüzetet az árverést megelőző napon 13 óráig, és garanciaként kifizetik a kikiáltási ár 10%-át, valamint a részvételi díjat.

Bővebb felvilágosítás a 0265/269-700-as és a 0745-146-096-os telefonszámon.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ törökbúza nagyobb mennyiségben, hallókészülék, két hold erdő. Kiadó veteményeskert megmunkálásra. Tel. 0265/314-488. (20390)

ELADÓ 14 ár beltelek Nyárádszentimrén beton alapú, parkettes téglaházal – két szoba, kamra, nyári konyha, gabonás, fászfűz, konyhakert és gyümölcsös. Tel. 0265/262-537, 14 óra után. (20457-I)

ELADÓ 10 ha termőföld Szentpál községben. Tel. 0740-527-205. (20560-I)

ENGEDÉLY nélkül használható elektromos négykerekű jármű eladó mozgássérültnek. Tel. 0772-145-223. (sz.-I)

ELADÓ Cilo retro kerékpár extrákkal, 3 égős, zománcos gázrezsó, Leslie Lawrence könyvsorozat, poántlász (Point Lace) horgolt zsinór. Tel. 0755-336-901. (20576-I)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0742-866-258. (20548-I)

LAKÁS

ELADÓ ház udvarral, garázzsal (ultraközpont). Tel. 0744-573-699. (20546)

ELADÓ háromszobás tömbházlakás az Unirii negyedben, ára 78.000 euró. Tel. 0741-224-592. (20528-I)

ELADÓ Marosvásárhelyen földszinti garzon egyéni szennyvízelvezetéssel. Tel. 0740-346-546. (20570-I)

SÜRGŐSEN eladó kétszobás, III. emeleti, 35 m²-es tömbházlakás a Meggyesfalvi negyedben jutányos áron. Tel. 0740-016-108. (20590-I)

ELADÓ az 1848. úton egyszoba-összkomfortos, földszinti tömbházlakás. Tel. 0751-077-997, 0747-207-148. (20592-I)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK gránitból, mozaikból sírkeretet, kriptát, fedlapot stb., és vállaljuk sírok javítását. Elérhető árak, részletre is. Tel. 0770-873-809. (20582-I)

TERMOPÁN ajtók, ablakok javítása, szúnyogháló, rolók rendelésre. Tel. 0771-383-725. (20527)

KÉSZÍTEK képrámát magasfényű natúr fenyőlécből nagyobb mennyiségben is. Tel. 0743-211-281. (20489-I)

TV-, MOSÓGÉPJAVÍTÁS a kliens lakásán. Tel. 0740-527-205. (20469)

TETŐFEDŐ BÁDOGOS vállal tetőkészítést, külső-belső szigetelést, meszelést, javítást és bármilyen munkát, takarítást stb. Tel. 0747-508-707. (20554)

SZAKEMBER vállalja bármilyen típusú háztető készítését, kisebb tetőjavítást, hidroizolációt kartonból vagy poliészterből és meszelést. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0745-680-818, Csaba. (20553-I)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást. Anyagot biztosítunk. Tel. 0724-148-390, 0743-581-952, Csaba. (20408)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is), vakolást, meszelést, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0724-148-390, 0743-581-952, István. (20408)

SZAKEMBER vállal bádogosmunkát, tetőjavítást, meszelést, vakolást, vaskapuhegesztést, kerítéskészítést. Mindenféle anyagunk van raktáron. Tel. 0734-938-711, István. (20409)

VÁLLALUNK bármilyen típusú tetőfedést, kisebb javítást, külső-belső munkát 10% kedvezménnyel. Tel. 0720-313-818. (20421-I)

TAPASZTALT szakember vállal tetőjavítást, szigetelést, meszelést, kerítéskészítést, járólappal lerakását. Tel. 0759-653-510, András. (20464)

VÁLLALUNK: szobafestést, szigetelést, bármilyen kisebb javítást. Készítünk új háztetőt, virágcserepet lemezből. Tel. 0756-596-889, Berecki Sándor. (20474-I)

BÁRMILYEN típusú tetőfedést vállalunk, fából teraszt készítünk, festünk, meszelünk, szigetelünk. Tel. 0770-859-839. (20421-I)

IDŐS, ágyban fekvő nő mellé beteggondozót keresünk Marosvásárhelyre, a November 7. negyedbe. Tel. 0724-228-458. (20593)

Bús temető csendes susogása, oda járok hozzád tíz éve már. Ezen a napon minden más, újra mélyen érint meg a gyász. Sirodra teszem a virágot, a szél zúgását hallgatom. Minden virág beszél, amit sirodra teszek, minden virág elmondja:

*Lelked, mint fehér galamb,
csendesesen messzire szállt,*

hogyan könnycsepp a szememben Érted él, egy gyertya az asztalon Érted ég, melynek lángja csak nekem mesél. S bár szállhatnak az évek, s az idő elmúlhat, a bánat, a fájdalom örökre megmarad.

A virág elhervad rövid pár nap alatt, de emléked szívemben örökre megmarad.

Szememben könnyekkel, soha el nem múló, mély fájdalommal és szeretettel emlékezem szeptember 3-án drága feleségemre,

SZURKOS JUDITRA
szül. SZENTE

elhunyatának tizedik évfordulóján.

Csillagok közt élsz már,

Angyalok közt jársz,

S igaz lelkedre

Isten vigyáz már.

Gyertyákat gyújtunk és mécseseket,

Ezek a fények világítsanak Neked.

Örök világosságban és békességben nyugodj!

Csendes álmod fölött öröklik a szeretetem és a megemlékezésem.

Szerető férjed, Géza. (20664-I)

Nem vársz már minket ragyogó szemekkel,

Nem örülsz már nekünk szerető szíveddel.

Elvitted a derűt, a fényt, a meleget,

Csak egy sugarat hagytál itt, az emlékeket.

Bennünk él egy arc és végtelen szeretet,

Amit tőlünk soha senki el nem vehet.

Hiányodat feldolgozni nem lehet,

Szívükből szeretünk, s nem felejtünk Téged!

Fájó szívvel emlékezünk szeptember 3-án drága nővérünkre,

SZURKOS JUDITRA
szül. SZENTE

halálának tizedik évfordulóján.

Soha nem felejtjük szép emlékedet, jószágodat és gondoskodó szeretetedet.

A Jóisten adjon Neked csendes, békés nyugodalmat!

Testvéreid: Gyuszi és Mónika családjukkal. (16988-I)

Már csak egy emlék vagy, s nekünk ez nagyon nehéz,

hisz úgy fáj a szívünk, hogy örökre elmentél.

Elhívtak tőlünk a távoli fények,

de mi most is visszavárunk Téged.

Tudjuk, hogy nem jöhetsz, így csak könnyezünk.

Fájó szívvel, szeretettel, naponta Rád emlékezünk.

Szomorú szívvel emlékezünk szeptember 1-jén, halálának 11. évfordulóján a szeretett feleségre, édesanyára, anyósra és nagymamára,

DOMOKOS ERZSÉBETRE.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Özvegy férje, gyermekei és azok családja. (20536)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (67083-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (67083-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67049-I)

DR. INCZE SÁNDOR BELGYÓGYÁSZ FŐORVOS betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatti rendelőben. Előjegyzés a 0265/265-112-es telefonszámon. (20328-I)

ELECTROMURES

A 2019. május 4-én először találkozót szervező kollégák 2023. szeptember 9-én 15 órakor a nyugdíjasok nosztalgialátközőjára hívják a volt Elektromarosban dolgozó kollégákat a kövesdombi Darina étterembe. Részvételi szándékát szeptember 3-ig a 0744-638-621-es telefonszámon jelezze. Éljenek a régi szép idők, amikor még 10.000 alkalmazottat foglalkoztatott a vállalat! Viva! (20558)

FÜLÖP FERENC magánvállalkozó, 30 éves tapasztalattal, SÍRKERETEZÉSI MUNKÁLATOKAT VÁLLAL GARANCIÁVAL mozaikból, gránitból. Más szolgáltatások: sírlefedés, betűvésés, régi sírhelyek felújítása és tisztítása. Tel. 0744-616-250, 0744-249-414. (20338)

A MAROSKERESZTÚRI AGROINDUSTRIALA RT. – székhely: Maroskeresztúr, Gostatului u. 397. szám, Maros megye – közli, hogy 2023. szeptember 7-től kezdődően 8–14 óra között a cég székhelyén lehet jelentkezni a haszonbérleti díjért. Ez a tevékenység minden csütörtökön folytatódik 2023. október 26-ig.

A következő iratok felmutatása szükséges, a szerződés tulajdonosának helyzetétől függően: személyi igazolvány, tulajdonbizonylat, örököségi igazolás, telekkönyvi kivonat. (67432)

MEGEMLEKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk augusztus 31-én **KAMENITCZKY ÁRPÁDRA** halálának 7. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (205732-I)

Fájó szívvel emlékezünk szeptember 1-jén **BALÁZS BÁLINTRA** halálának 14. évfordulóján. Szép emléke, gondviselő szeretete örökké élni fog szívünkben. Akik ismerték, gondoljanak rá szeretettel. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (20573)

ELHALÁLOZÁS

Szívünk mély fájdalmával, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a drága jó férj, édesapa, nagytata, testvér, após, rokon, szomszéd és ismerős, **SZABADI-FINTHA ALBERT** mérnök, a Matricon (volt Metalotehnica) Autoutilare tervezőosztályának egykori főnöke,

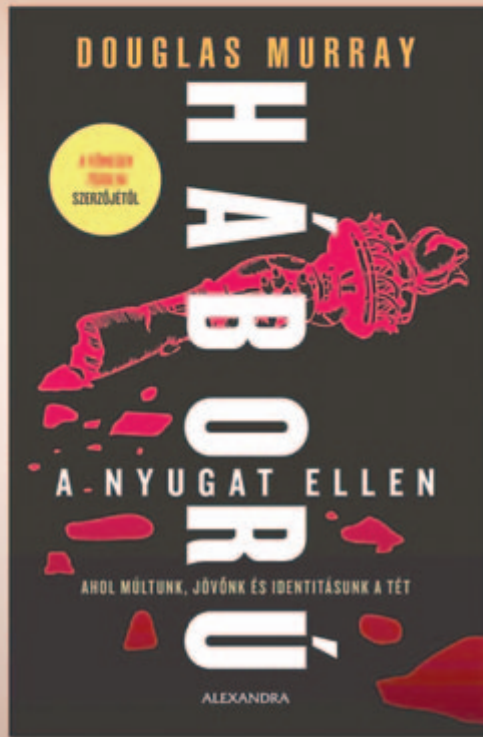
életének 96. évében, 2023. 08. 29-én, hosszú betegség után elhunyt.

Drága halottunkat 2023. 09. 05-én déli 13 órakor helyezük örök nyugalomra, a Református Egyház szertartása szerint, a marosvásárhelyi református temetőben.

Pihenése legyen csendes, emléke áldott!

A gyászoló család. (20589-I)

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Douglas Murray
Háború a
nyugat ellen

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Stephen King
Minél véresebb

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Tanuljon
angolul és németül
a **CALEPINUS**
NOVUSNÁL!

Egyéni és csoportos tanfolyamok
középiskolásoknak és felnőtteknek.
Érdeklődni a **0265-248-633,**
0744-381-006 telefonszámon.

Târgu Mureș
Marosvásárhely

Pályázati felhívás

Marosvásárhely önkormányzata
2024 első félévére pályázatot hirdet
az oktatási intézmények tevékenységének támogatására.

A támogatási irányelvek és a támogatási kérelmek
megtalálhatók a honlapon: www.tirgumures.ro, lakos-
sági információk, projektpályázat (további információ
a 0265-268-330-as telefonszámon, 162-es mellék, kapcsolat-
tartó Adela Fabian).

A projektek benyújtásának határideje:
2023. szeptember 30., 12.00 óra,
helyszín a marosvásárhelyi városháza.

Soós Zoltán polgármester

Pontosítás

Változik a versenyvizsga időpontja!
A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér által a Népszámban
július 29-én meghirdetett gazdaságosztály-vezetői állásra a ver-
senyvizsga új időpontja: szeptember 20., 10 óra. A beiratkozási
dossziét szeptember 14-én 15.30-ig lehet benyújtani; a dossziévá-
logatás szeptember 15-én lesz.

Bővebb tájékoztatás
a www.aeropotultransilvania.ro/category/cariera honlapon
vagy a 0265-328-888-as telefonszámon.

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a **DIGI** hálózatban

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió

Gaga
Marosvásárhely

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médietér

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro